ČECHOAUSTRALAN

KRAJANSKÝ LIST

ŘÍJEN 2009

www.cechoaustralan.com

V tomto čísle:-

Ve znamení Štíra - Barbara Semenov	*2*
Volby předčasné, odložené, ale přece jen volby - Luděk Ťopka	*3*
Budu volit směr - Jaroslav Weis	*4*
Příběh jako křišťál - B. Semenov	*6*
O multikulturalismu - Glosa Miloše Ondráška	*8*
Odtud a Odjinud - IP	*9*
Mohlo to jít také jinak - J. Teplý	*12*
Uhlíková stopa - Milan Dubský	*13*
Koloběžkou napříč Austrálií - Vlastík Škvařil	*15*
Život je jen náhoda (12. pokračování) - Ante Schott	*17*
O jaru a zlých kavkách - Ivan Kolařík	*18*
Televizní seriál „Místo v životě“ - Gabriela Pavésková	*19*

„Proto jest obec,
jest společnost,
aby, co jednotlivý sám
dovésti nemůže,
spojené síly dokázaly.“

„Když milovat,
tak milovat celou duší,
celým srdcem, jen nic
polovičatého.“

Jehly, špičky, sochory a kůly
stesal
skoval
zostřil
sebral
kvůli
vojně s hloupostí a zlobou místo šavel,
Borovský Havel

„Domeček stojí na všechny čtyři strany svobodný, můj pokoj největší má tři okna na všechny čtyři strany a vyhlídku, která by stála za tisíce, kdyby byla v Čechách. Tak hezkou krajinu, jako zde, jistě jsi ani neviděl. Na površích samé vinohrady, na pustějších vrších samé kaštany dobré a ořechy vlaské a za tím jako stafáž vysoké Alpy, na kterých posud leží sníh, kdežto zde již přes tři neděle třešně jíme...“

„Že mne zde ostatně mrzí, nač se podívám, nepotřebuji Ti ani opakovat neb již zde táhne silně na dvě léta, a to je moc sedět v takové díře mezi takovým lidem na pensi v mém stavu, ježto jsem zvyklý pořád v proudu. Zvlášť když čtu ve vašich psaních, jak se tam nyní ve svých obchodech máte k světu, tím víc mě dopaluje Brixen a tím bych raději byl již doma...“

Generální konzulát České republiky:
500 Collins Street, Melbourne 3000,
Tel: 03 9629 6196, Fax: 03 9629 1311

VE ZNAMENÍ ŠTÍRA

Barbara Semenov

Karel Havlíček Borovský se narodil poslední říjnový den v roce 1821 – tedy před 188 lety. Je to hodně dávno, – přesto mu rozumím. A nebude to jen tím, že se narodil ve znamení Štíra. Ten fešný muž z obrázku se mi líbí. Líbí se mi jeho styl, myšlení, charakter. Je mi blízký jeho postoj, jeho odvaha, jeho schopnosti. A mám pochopení pro jeho stesky, slabosti i zlozvyky.

Zemřel tak mladý! Bylo mu pětatřicet let. Když si pomyslím, že v pětatřiceti mně začal ten nejkrásnější úsek života... Co všechno mohl mít tento brilantní muž ještě před sebou! V čítankách jsme čítávali, že zemřel jako národní mučedník. V čítankách jsme ostatně čítávali plno věcí, které nebyly zcela pravdivé. Je mi až líto, když se dozvídám, že Božena Němcová nepoložila na jeho rakev onu trnovou korunu. I to je však báj stvořená špatným svědomím českého lidu, který se zachoval ke svému prvnímu novináři tolik nelaskavě.

Božena Němcová byla, pravda, jedna z mála, která jej cenila. Po Havlíčkově návratu z vyhnanství všichni bývalí přátelé a známí v Praze věděli, že je policejně sledován, a z obavy, aby se sami nedostali do potíží, se mu vyhýbali. Jak typické! Jedině Božena Němcová, která Havlíčka náhodou potkala na Příkopech, přešla ulici, aby mu srdečně stiskla ruku. *„Prosím vás, nedělejte si se mnou ostudu,“* varoval ji prý z vyhnanství propuštěný novinář. *„Ech co, já si z vlády nic nedělám,“* měla mu s úsměvem odpovědět Němcová. Dalším ojedinělým statečným byl František Palacký, který Havlíčkovi napsal, že si ho váží a stojí na jeho straně. Na rakvi Havlíčka byl ve skutečnosti věnec vavřínový, který Němcová pouze navrhla organizátorům pohřbu v jednom ze svých dopisů, a kterým chtěla poctít svého souputníka...

Začněmě však od počátku. Zakladatel české žurnalistiky, satiry a literární kritiky, Karel Havlíček Borovský, též Havel, vlastním jménem Karel Havlíček získal své druhé příjmení podle jména vesnice, kde se narodil – Borová, jak často podepisoval své články. Od svého studentského mládí toužil po tom, aby mohl působit na výchovu českého lidu, vstoupil proto do kněžského semináře. Nelíbily se mu však poměry, které zde panovaly. Na podzim roku 1841 proto seminář opustil a stal se až do konce života nekompromisním kritikem církve. Břitkými posměšky se strefoval do katolické církve, která si podle Borovského přisedala na trůn moci světské, kam duchovní moc nikdy nepatří. Přitom byl Havlíček v hloubi duše člověkem zbožným. Jen byl příliš opravdový, aby snášel pokrytectví, se kterým se setkal v pražském semináři. – *„Uznáváme jen dvojí náboženství, totiž to pravé a nepravé, pravdivé a falešné. Pravým náboženstvím jmenujeme to, které mu ten, kdo je veřejně před světem vzývá, také skutečně v srdci svém tajně věří; nepravé náboženství, čili falešné jest každé, které se jen před světem ukazuje, v srdci však nevěří… Jsouť v náboženství věci, které jsou předmětem jen vnitřního srdečného tušení člověka, jsouť zase jiné, které sahají hluboce do občanského veřejného života a mají veliký vliv na praktický život.“*

Podobně zklamán byl ve své víře ve slovanství, což nejvíce vyvolal jeho delší pobyt v Moskvě. Svoji kritiku ruských poměrů sepsal do knihy „Obrazy z Rus“, odkud stále zaznívá vědomí, že Češi jsou západní Slované. Jako takoví patří k Západu, a s mnoha věcmi, které jsou v Rusku samozřejmostí, nechtějí mít nic společného.

Roku 1846 se stal redaktorem Pražských novin a jejich přílohy Česká včela. Roku 1848 odešel z Pražských novin, aby založil vlastní – Národní noviny, které dosáhly velké popularity. Byl zvolen poslancem do říšského sněmu a národního výboru. V národním výboru byl poměrně aktivní, ve Vídni však působil více jako novinář než jako poslanec. V tomto období byl příznivcem vlády a v Čechách byl obviňován, že se vládě zaprodal. Od března 1849 proti ní ale začal velmi radikálně vystupovat, a tak byly záhy Národní noviny zakázány. Ministerstvo mu za příslib mírnosti povolilo další vydávání novin. V lednu 1850 byly tyto noviny spolu s přílohou Šotek (zde uveřejňoval své epigramy - *„Epigramy jsou malinké nádoby, do kterých vztek svůj nalévám, aby mi srdce nežral“.*) zakázány. Poté založil ještě časopis Slovan, ale i ten byl roku 1851 nucen přestat vydávat. V listopadu 1851 vyhrál soud, před kterým se zodpovídal za své články. Rakouská vláda vyčerpala své možnosti boje s Havlíčkem a zdálo se, že neví, co s nepohodlným kritikem dál dělat. 16. prosince 1851 jej tedy přikázala převézt do Brixenu, kde zůstal ve vyhnanství (konfinaci) až do roku 1855.

Mezi poněkud matnou českou reprezentací působil energický a vysoce praktický Havlíček jako zjevení. Jeho vzdělání, píli a schopnost argumentovat zmiňovala všechna úřední hlášení s konstatováním, že „Karl Hawliczek je osoba z tohoto důvodu zvláště nebezpečná.“ Právě proto ho také mnozí z české elity nesnášeli. Když kritizoval Tylova Posledního Čecha a s ním jalové vlastenčení obecně, bylo mu čtyřiadvacet. Když byl velmi úspěšným podnikatelem, jenž zbohatl na vydávání novin, bylo mu dvacet devět. To starší vlastenci, usilující často dlouhá léta marně o nějaké to úřední či vychovatelské místo, snášeli jen s obtížemi. Byl prostě příliš mladý, drzý, neuctivý... a zámožný. Záviděli mu. Vydával noviny srozumitelné i obyčejným lidem. Miloval polemiku, dovoloval si na každého, což v českém obrozenském chlívečku, kde byly vztahy založené na vzájemném poplácávání po zádech, nebylo právě populární.

Konzulát Slovenskej republiky:
78 Gardenvale Road, Elsternwick 3185
Tel: 03 9596 2529, Email: mmarkus@ozemail.com.au

ŘÍJEN 2009
3

Havlíček odmítal dutý politický patos a frázovité vlastenectví a ve svých článcích požadoval vždy raději konkrétní práci pro národ než bezuzdné řeči na jeho oslavu. To se také stalo hlavním principem jeho novinářské činnosti. Za svou novinářskou pravdomluvnost byl potrestán deportací z Čech a internován v tyrolském Brixenu.

Tyrolské elegie - Mikoláš Aleš

Očekával, že se mu odtamtud bude dařit udržovat styk s přáteli, dělal si plány, co všechno bude pro domov psát, ale těch, kteří se mu odvážili vůbec jen odpovědět na dopis, byla nakonec jen hrstka. To bylo to opravdové trápení exulanta, nikoli „čerstvé povětří" Tyrolských Alp. Havlíčka v Brixenu netrápili ministr vnitra Bach a císař, ale malomyslnost jemu blízkých doma.

Uvažuji, že Karel Havlíček Borovský stihl veškerou svou práci, která jej učinila nesmrtelným, za pouhých patnáct let. Proč zemřel tak mlád? Nebyla to jen nemoc, která nad ním zvítězila. Nebyly to tíživé podmínky ve vyhnanství. Ty ostatně nebyly tíživé ani zdánlivě. Borovský se svou mladou ženou a dcerkou si žili v Brixenu dobře, spíš jako lázeňští hosté než strádající exulanti. Havlíček popisuje téměř idylické životní prostředí Tyrol. Přesto svůj nucený pobyt nenáviděl. V Brixenu bylo nesnesitelně poklidno, promluvit nebylo s kým, slušný zdroj knih a informací daleko. Přes všechno pohodlí to přece jen byla provincie. Havlíček byl založením mnohem víc žurnalista než spisovatel, takže neuměl využít ani to množství volného času, kterého se mu najednou dostávalo. Potřeboval každodenní kontakt s politikou. Tyrolsko byl velmi konzervativní katolický kout Rakouska a jemu jako bývalému studentu semináře a pozdějšímu kovanému antiklerikálovi ti všudypřítomní kněží lezli na nervy.

Ještě horší bylo, že zprávy z domova, obvykle od Palackého, byly stále tísnivější, a když se pokoušel s krajany korespondovat, skončilo to obvykle nějakým udáním z Prahy. Svědčí o tom policejní dokumenty z rakouských archivů. - Že píše něco nepřístojného, že chce z Brixenu utéct, že chystá nějakou rebelii,... Taková udání, často pravděpodobně z okruhu blízkých přátel, chodila do Vídně.

Do zhoubné deprese, kterou přikrmoval dvěma novinářskými zlozvyky – kouřením a pitím, jej přivedla vážná churavost jeho ženy, která záhy zemřela také na tuberkulózu ještě dříve než sám Havlíček, stejně tak jako těžké zklamání ze stavu české společnosti. Borovský ztratil víru ve svoji generaci a podlehl pochybnostem o možnosti její změny, která by vedla k nabytí politické vážnosti, vlivu a významu.

Přemýšlím, jak by se jeho velký duch díval na politickou situaci českého národa dnes a obávám se, že by jej trudnomyslnost a skepse neopustila bohužel ani v naší moderní době.

JEŠTĚ K VOLBÁM...

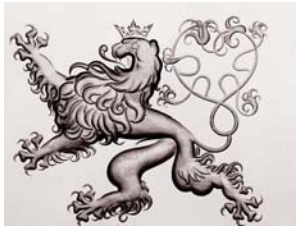

Volby předčasné, odložené, ale přece jen volby

Luděk Ťopka

Už pár týdnů zuří v Česku volební boj, který naši parlamentní hrdinové chápou v pravém smyslu toho slova. Nejen, že utrácejí milióny z našich daní za propagaci, ale vytasili zbraně z arzenálu drben, podsvětí a bulváru. Zvláště v tom vynikají borci ČSSD, ale příliš pozadu za nimi nezůstávají ani pánové z ODS.
Z jejich příznivců pak dlužno zmínit i vrhače vajec, rajčat a kamení. Ba, dá se říct, že tento způsob soutěžení se rozšířil „celým politickým spektrem", jak často slyšíme z úst poslanců, ministrů i televizních komentátorů, kteří ve škole při hodinách fyziky dávali pozor, a vědí, co to spektrum je.
Na jedny hlavy se snášejí saze invektiv, nadávek, pomluv a jedu, jiným se spílá do rasistů, jeden poslanec byl agentem STB, jiný zírá ze stránek bulváru s patkou do čela a knírkem pod nosem, další jsou přirovnáváni ke skotu i bravu, na mnohé jsou prozrazeny úplatky a prasečinky. Někteří si užívají na blankytném Jadranu sladký život na jachtách, a ti druzí jim to závidí. Ušetřeny nejsou ani jejich manželky, zpravidla těhotné s někým jiným, dámy Putifarky i Xantipy. Zkrátka podle billboardů, médií a výroků na historické půdě Thunovského paláce to vypadá, jako by celé naše slavné zákonodárstvo bylo „eine gut bezahlte Betrügerbande", jak by se asi vyjádřil Haškův dr. Bautze.
Jenže tak tomu není. Naši poslanci – říkám naši, protože jsme si je zvolili – nejsou ani zločinci,

ani simulanti tvářící se, že slouží národu. Jsou to, jak se zdá, sami dobrodějové toužící sloužit lidu urozenému i sprostnému. Pohleďme jen na ty sliby na obřích billboardech, na lavičkách v parcích nebo na stěnách metra.
Volte nás a zaručíme vám menší daně, větší přídavky na děti, dostatek míst v jeslích a mateřinkách, žádné školné na vysokých školách, vyšší platy učitelům a zdravotním sestrám, nižší ceny vody, energií a pohonných hmot. Jeden kandidát ČSSD si je dokonce jistý, že prosadí k našim platům přídavky na dovolenou. Volme je, a bude zase dobře v naší zemi. Proto neželehrejme na jejich údajnou nenasytnost, platy a imunitu. Za to, co pro nás hodlají učinit, by si jistě zasloužili i něco víc. A kde na to vezmou? Že jsme dlužni na koho se podíváme? Žádný strach – oni jistě vědí odkud přijdou prachy, jinak by nemohli být tak štědří! Ostatně pan Paroubek přece prohlásil, že dluh není problém, tak co?!
Ale teď vážně. Nevěřím politikům, a už vůbec ne, že sami věří ve splnitelnost svých slibů. Rozhodl bych se jen pro takového kandidáta nebo stranu, která najde odvahu a vyhlásí ve svém programu desetiletku splácení státního dluhu, zmrazení platu státních zaměstnanců, snížení horentních požitků poslanců a senátorů a omezení jejich imunity, zpřísní trestní zákoník sčítáním trestů, omezí náklady trestních zařízení zejména delukulizací stravování vězňů, prosadí stanovení trestní odpovědnosti od 12 let a postih rodičů za činy jejich dětí, zredukuje podporu v nezaměstnanosti notorickým lenochům a uzákoní progresivní daně.
Vládu, která zfenduje a prodá majetky Krejčířů, Pitrů a podobných velkopodvodníků, zakročí proti ruským a jiným mafiánům, dokončí rozestavěné dálnice a výstavbu dalších na 10 let pozastaví, napraví radikálním řezem tristní ekonomiku státní železnice, odmítne prodat strategické letiště a společnosti cizincům, zejména těm, s nimiž máme špatné zkušenosti, atd.
Tak si představuji slušného a svědomitého politika, poctivou stranu a zodpovědnou vládu. Jen tak je možno odstranit hrozbu zlatého, ale tvrdého jha dlužníků, které je už kdesi ve sklepení Státní banky pečlivě uloženo, střeženo, a připraveno pro šíje našich dětí, vnuků a možná i pravnuků. Pokud se to nepodaří, budou nás příští pokolení v potu tváře, slzách, a se skřípěním zubů proklínat, a my se v hrobech vrtět sto obrátek za minutu.
Bojím se, že tak odvážné a schopné lidi u nás sotva najdu, ale k volbám přesto půjdu. Považuji to nejen za své právo, ale i za občanskou povinnost. A komu dám svůj hlas? Zatím nevím, ale možná zkusím zavřít oči, a zabodnout prst do hromádky jmen na kandidátkách menších stran. Poctí-li mne náhoda svou důvěrou a trefím správného koně, budu rád, doběhne-li alespoň na třetí pozici. Pak bych mu asi i některé cíle odpustil, ale i tak by to mohl být začátek obratu k lepšímu.
Přijďte tedy taky a zkuste to jako já, nebo i jinak, ale neházejte flintu do žita. Jsme sice mlčící, ale zato drtivá většina, a rozhodněme tedy o svém životě sami a nedovolme, aby to za nás učinili jiní.

Volit budu směr

Jaroslav Weis

Jako bývalý emigrant, dnes Čechoaustralan užívající si života v obou domovech, jsem politicky pravicově zaměřený volič. Mám však rád politický střed – ono vyrovnávání sil a rovnováhy, které udává v demokratických zemích existence pravice a levice; jejich neustálý střet. Levice středová mi dokonce bývá často sympatická, má-li ve svém čele chytré muže, kteří sledují zájmy lidu své země víc než zájmy vlastní. Za takové považuji bývalé levicové politiky Blaira a Clintona či současného amerického prezidenta Baracka Obamu. V Austrálii volím pravici, ale zatím nemám ani přílišné výhrady ke zvolenému levicovému premiérovi Kevinu Ruddovi.
Co si ale počít s kandidáty v České republice? Levicové strany tam pro mne nepřipadají v úvahu – ta jedna měla být dávno zakázána a ta druhá rozhodně nemá vedení dle výše zmiňovaných parametrů. Strana pravice se však zkompromitovala svými politiky zahleděnými do osobních zištných zájmů natolik, že je mi protivné jí donekonečna dávat svůj hlas. Vím, že nejsem sám ve velkém zástupu pravicově uvažujících občanů. Vznik nových, stále ještě malých pravicových stran, které chtějí nabízet naší zemi lepší a kvalitnější politiku je toho důkazem. Morálně dává proto smysl podpořit svým hlasem některou z nich. Morálně stále chápu nutnost politiků být přísný – nezadlužovat více zemi, neslibovat úlevy, kamarádit se raději se sousedy západními než východními,...

Diamond Plating Co. Pty. Ltd.

Manufacturers of Precision Industrial Diamond Tools.

14 SHEARSON CRESCENT
MENTONE VIC 3194
PHONE: 9584 5566
FAX: 9583 9339

Veľvyslanectvo Slovenskej republiky:
47 Culgoa Circuit, O'Malley, ACT 2606
Tel: 02 6290 1516, Fax: 02 6290 1755

ŘÍJEN 2009
5

Jako člověk před nedalekou penzí bych mohl také zauvažovat sobecky. Budu-li trávit část svého stáří v Čechách, bude se mi jistě žít snáze za „lidumilné" vlády levice. Budu tam však vůbec chtít žít, budou-li se na mne ze všech médií usmívat, posmívat a vysmívat političtí lídři s již v minulosti neblaze osvědčenou politikou národa přicházející dík všem špatným důvodům zleva?

Nová pravicová strana TOP 09 = Tradice-Odpovědnost-Prosperita, vznikla jako reakce na politickou krizi, která vyvrcholila pádem vlády v březnu 2009. Příčinou byl nesoulad uvnitř stran vládní koalice, málo zodpovědné jednání jednotlivých politiků a opozice jako celku. Svou roli hrála též rostoucí nechuť veřejnosti smiřovat se s metodami a způsoby politiky hlavních politických stran. TOP 09 slibuje prý přispět k nalezení racionálního a politicky stabilního řešení úkolů, které budoucí vládu čekají, chce se vypořádat s dluhy, korupcí a agresivními politiky – tedy přesně to, po čem dnešní volič touží. Volební program této strany předem varuje, že nemůže slíbit nové výdaje, nové sociální jistoty, další investice či snižování daní. Tedy říká opět - „all the right things" – všechny správné věci, které chce moudrý volič slyšet. Jenže v tom je právě ten háček. Kolik moudrých voličů má tato země? A jak dalece vážně to kandidující malá strana myslí se sliby, ke kterým je odhodlána se zavázat?

Obávám se, že v naší zemi je hodně voličů, kteří dají přednost politice orientované na sliby sociálních jistot. Je to přirozené a v české zemi pak dvojnásob – je to krátkodobě přece o tolik výhodnější, pohodlnější...

Jak rád bych volil menší stranu, která by třeba ukázala těm dvěma silným a pro mnoho z nás dnes stranám špatným, jak se to má dělat.

Přesto to nemohu učinit. Levici bude volit stále stejně velký počet voličů, hlasy pravice se rozštěpí a zvítězí většinová levice. A tato se ve vládě sotva a stěží spolčí s malou pravicovou stranou. Spíš se dá dohromady s komunistickou stranou, za jejíž dosavadní existenci se stydím. Podobně se stane, nebudu-li volit nikoho. Musím však volit směr, kterým chci, aby se moje země dále ubírala.

Po nedávném „saltu mortale" ČSSD, která způsobila odložení voleb na květen/červen příštího roku je mi tento směr naprosto jasný. Jednání levicové strany ovlivněné jejím předsedou - snad nejhorším z českých politiků polistopadové doby - bylo krajně nezodpovědné a výrazně poškozuje Českou republiku. Prodlužuje nestabilitu a hodlá držet u moci úřednickou vládu, která je de facto rukojmím politických stran a není schopna prosazovat razantní opatření proti hospodářské krizí.

Tato nově vzniklá situace způsobila, že mi nebude až tak zatěžko volit dnes bohužel ne příliš populární opoziční stranu pravice.

Jiří Paroubek opět nezklamal

Petr Pakosta, senátor PČR

V úterý, 15. září dopoledne Jiří Paroubek oznámil, že po zralé úvaze a mnoha právních rozborech dospěl k závěru, že nejlepší cestou pro Českou republiku bude, když k rozpuštění Poslanecké sněmovny nedojde a volby se u nás budou konat až v květnu příštího roku. Svůj myšlenkový přemet obhajuje zájmem lidu a zaštiťuje se právníky všech velikostí.

Pokud se ale podíváme do minulosti ne zas tak dávné, pochopíme, že zájem občanů v této republice je to poslední, co Jiřího Paroubka trápí. Nejprve v době, kdy Česká republika předsedá Evropské unii a logicky je tedy na ni soustředěna evropská pozornost, shodí vládu v této zemi. Chápu, že asi nikdo nebyl překvapen více, než Jiří Paroubek sám, že se mu to opravdu podařilo, ale jasně se tak ukázalo, že o zájem republiky mu nikdy nešlo. Najednou totiž bylo zřejmé, že Jiří Paroubek jako to batole rád na písku šlape po bábovičkách ostatních, své vlastní si však postavit neumí. Žádné přijatelné řešení situace, do které nás uvrhl, totiž neměl a od převzetí zodpovědnosti a pokusu sám sestavit vládu v době ekonomické krize jako malý kluk utekl.

A ejhle, netrvá dlouho, a podobná situace se opakuje. Po mnoha jednáních, argumentech, dohodách, změnách dohod, dohodách změn a dalších peripetiích byl minulý týden velmi narychlo schválen ústavní zákon, který otevřel cestu k mimořádným volbám. Po celou dobu Jiří Paroubek horlí o tom, jak je nezbytné, aby byly předčasné volby co nejdříve a jak již včera bylo pozdě. Zároveň si ale pochvaluje, jak je dobře, že se v Poslanecké sněmovně drží dohody. Proč by také ne, když je rozhodnut, že pokud má někdo všechny dohody pohřbít, musí to být jedině on.

Ještě v pondělí se zdálo, že v listopadu tohoto roku k volebním urnám opravdu půjdeme. To však mohlo být již opravdu jen zdání. Pokud totiž pominu všechny spekulace o důvodech, které Jiřího Paroubka k baletní otočce vedly – od nevhodného listopadového termínu (protože 20. výročí sametové revoluce je pro spoustu lidí výrazné připomenutí toho, co obnáší levicová vláda), přes hormonální výkyvy nálad, kterými on může trpět jako každá nastávající rodička, zůstává nepřehlédnutelný jeden fakt. Totiž že již v pondělí Jaromír Soukup prohlásil, že ho poslankyně Zubová zklamala, promarnila svou šanci a že končí s její podporou. A ne náhodou je právě tato poslankyně na kandidátce pražské ČSSD pro předčasné volby. A Soukupovy miliony jsou jistě dost pádným argumentem proto, aby se měnili lidé na kandidátkách. Ale jak, když volby jsou za dveřmi a kandidátky schválené? No co, posuneme volby a ono to půjde.

Odložení voleb má pro socialisty ještě jednu nepřehlédnutelnou výhodu. Totiž že v době, kdy státní rozpočet hrozí nejvyšším schodkem ve své historii, nebudou muset splnit ani jeden ze svých předvolebních velmi nákladných slibů. A tak mohou dále slibovat a tvrdit, jak by bylo blaze kdyby… Kdyby se nemuseli dohadovat s těmi hloupými ekonomy, kteří tvrdí, že musíme šetřit a kdyby je premiér Fischer nepostavil před nutnost diskutovat o radikálním snížení rozpočtového schodku. Můžeme být jen v očekávání, jakým způsobem se z této situace Paroubek pokusí vykličkovat a přát si, aby ho při dalším názorovém saltu mortale konečně přemohla zemská přitažlivost.

- Virtually.cz

*Agentura **Reuters**:- "České levicové strany torpédovaly naděje na listopadové předčasné volby, a prohloubily tak nejistotu ohledně eroze státních financí, o které prozatímní vláda (premiéra Jana Fischera) varovala, že by mohla případně vést ke krachu".*

EXCLUSIVE Bohemia
HAND MADE CRYSTAL

Český ručně broušený olovnatý křišťál

dekory lehké - jednodušší, i bohaté; klasické a moderní - dle představ a přání našich zákazníků

www.bohemia-exclusive.cz

V katalogu naleznete rozsáhlý sortiment tvarů a velikostí. Nechte se inspirovat výběrem z více než 300 možností. Každý výrobek je originálem.
Objednávky přijímáme faxem nebo e-mailem.
Rádi vás také přivítáme v naší nové dílně na Vysočině na adrese Chlum 173, 582 35 Lučice.

Tel.: +420 569 489 512, Fax: +420 569 432 385,
Mobil: +420 602 192 784
E-mail: info@bohemia-exclusive.cz

PŘÍBĚH JAKO KŘIŠŤÁL

Barbara Semenov

Je to jako s tou krajinou kolem Havlíčkova brodu. Krása Českomoravské vysočiny vyniká tam, kde se jí dotkne pracovitá ruka. Na počátku příběhu Davida Šimánka je hladký český olovnatý křišťál. Na konci čirá krása.

Vesnička Chlum vzdálena dvanáct kilometrů od města pojmenovaného podle Borovského je posazena v malebných kopcích a čítá patnáct stavení. Pozornosti nevšímavého řidiče by snadno unikla, nebýt pestrých truhlíků rozkvetlých květin zdobících velký nápis WELCOME u cedule oznamující, že právě projíždíte obcí. Barevné květy vedou dál k nevelkému domku s výkladními skříněmi, ve kterých se uprostřed zelené vrchoviny zrcadlí křišťálová pohádka. Přijeli jste k brusičům českého skla – Davidu a Petře Šimánkovým.

Ještě nedávno tu však nebylo nic. Jen kluk a jeho děda. Sedlák, kterého opakovaně marně lanařili do strany, vedl své potomky od dětství ve svobodném duchu. Nikdy však u něj nebylo nic zadarmo. Měl třicet pět úlů včel a třicet ovcí a děti musely pomáhat. David vzpomíná, jak se sušilo seno a vytáčel med: „Děda nám vždy po práci večer dal nějakou tu korunu. Babička vždycky říkávala, že nás kazí, ale on dával jen, když jsme všechno seno pod kůlnu uklidili a vždy jen za práci. Musím zpětně říci, že mě naučil motivaci a hlavně tomu, že skutečně nic není zadarmo."

Mladý David nastoupil do učebního oboru brusič skla ve Světlé nad Sazávou v září 1989. Listopadové změny pádu totalitního režimu prožíval již v učení: „Bylo to vše krásné, nesmírně dobrodružné a bezesporu zajímavé. Byl jsem vnitřně moc šťastný, že komunismus dohospodařil. V prvém ročníku učiliště jsme měli na praxi mistra Lebedu. Byl to už důchodce, ale vypomáhal. Tomu vděčím za to, že dnes mohu úspěšně pracovat v tomto oboru a živit se jím. Podstatné pro mne bylo, že mi dal volnou ruku, abych si na vzorky mohl zkoušet svoje dekory a sám tvořit. To mne bavilo".

Bylo mu necelých osmnáct, když se v roce 1992 vyučil ručnímu broušení olovnatého křišťálu 24%PbO a nastoupil do jedné menší sklárny. Tam mu to ale připomínalo spíš fabriku, postrádal tvůrčí náplň své práce. Po dvou

měsících se rozhodl sklárnu opustit a zkusit se živit řemeslem na volné noze. Na živnostenském úřadě však nepochodil. Do osmnácti roků mu nemohli vydat živnostenský list, doslova ho poslali na úřad práce, ať tam přečká čtyří měsíce než dosáhne osmnácti let, pak že mu list vydají. Tak se také stalo.

Svůj první stroj na broušení skla si koupil od kamaráda a umístil ho doma do sklepních prostor, kde se dřív skladovalo uhlí. Byl to malý krcálek, asi dvaapůl na dvaapůl metrů, který se stal na celých dvanáct let jeho pracovištěm a druhým domovem. Trávil tam ve vlhkém a studeném prostředí bez oken víc času než doma.

Mezitím byl jeden rok vojenské služby. V hlavě nosil stále myšlenku postavit si vlastní provoznu. Ta se však vyplnila až za deset let. V září roku 2001 si začal s pomocí rodiny a kamarádů na zelené louce stavět novou provoznu. Na úvěr coby malý živnostník nedosáhl a tak vše co s manželkou, která obstarává především kresbu na sklo před samotným brusem, vydělali, investovali do jediného – vlastní nové dílny. Nemohli se dočkat, až vypadnou z temného a vhlkého sklepení. Ke kolaudaci došlo v roce 2005, za tři roky byla dodělána i malá vzorková prodejna pyšnící se nádhernými výrobky, které vycházejí z rukou manželů Šimánkových. Letos byla zaregistrována jejich ochranná známka *Exclusive Bohemia* a jsou i držiteli certifikátu ochranné známky Český výrobek.

V době, kdy mnoho českých tradičních skláren tak smutně skoncovalo s výrobou světově proslaveného českého broušeného křišťálu, zažívá *Bohemia Exclusive* díky neutuchající invenci, motivaci, píli a pracovitosti Davida a Petry Šimánkových stálý vzestup. *Bohemia Exclusive* vyrábí již od jednoho kusu, převážně na objednávku. Mnoho výrobků dělají pro firmy a společnosti jako luxusní firemní dárky s logem či bez loga. Ručně broušené křišťálové kousky, které opouští novou dílnu v Chlumu u Lučice jsou skutečně skvostnými tradičními českými dárky. Jejich výroba se stala náročným, ale zároveň uspokojujícím živobytím rodiny včetně malého syna Dominika, který se už ve svých sedmi letech aktivně zapojuje do práce.

Podívejte se na stránky www.bohemia-exclusive.cz a nebo ještě lépe – zajeďte si na krásnou Českomoravskou vysočinu jako my a přesvědčte se sami. Nejen o půvabu kraje a kvalitě zdejšího broušeného křišťálu, ale také o tom, že pracovití, motivovaní, schopní a příjemní lidé v naší staré vlasti stále ještě žijí.

Na první lásku
na květiny kolem tebe rozsypané
na políbení
na vítr jež z polí vane
nezapomenu

a první vrásku
kolem úst
políbím
za čekání

a i když bílé vlasy
budeš mít
a odkvétat

to stokrát víc tě budu
moje milá
milovat
milovat za věrnost
milovat
za čekání

Zdeněk Gruner

Austrálie 1953

Generální konzulát České republiky,
169 Military Road, Dover Heights, NSW 2030
Tel: 02 95810111, Fax: 02 9371 9635

Glosa Miloše Ondráška

O MULTIKULTURALISMU

Před lety jsem často debatoval s mým exilovým přítelem dnes již zesnulým Dr Stanislavem Hofírkem o pluralitě v komunismu zbavené vlasti. Rozuměl tím snahu o řešení politických problémů zejména parlamentní diskuzí, její aplikací na každodenní občanský život a definitivně nesouhlasil s totalitním systémem volebního monobloku. O multikulturalismu se v době našich debat příliš nemluvilo, vláda Austrálie, ať již jakkoliv politické provenience, zastávala názor integrace, ve Spojených státech se říkalo "melting pot". Tato tendence však skončila, ve Švýcarsku a později zejména v Kanadě začali s problémem soužití etnických skupin jinak. Šlo o stanovisko, že v jedné lokalitě a zejména v jednom státě mohou žít jednotlivci i skupiny s různou kulturou a pocházející z různého prostředí, ať již se týká původu, náboženství, sociálního postavení a vzdělání. A cílem by bylo politicky všechny občany sjednotit bez ohledu na jejich rozdílnost. Zní to hezky, je to však možné? Problém soužití lidí, kteří pocházejí z různých kultur a prostředí a případně i hovoří různými jazyky není nový, objevil se již v pozdní antice a řešil se vytvořením jakéhosi univerzálního komunikačního jazyka a rozdělením měst na různé čtvrti. To ovšem by nebylo v souladu se současnou politickou korektností.

Ptám se sám sebe, zda se multikulturalismus nestal nástrojem neo-marxismu obnovujícího staré heslo rovnostářství. Stalin se již opěvovat nedá a tak se vynořila snaha degradovat západní civilizaci. Když vidíme v televizi reportáž o poušti Kalahari, nikdy se nedovíme, jak byla infiltrována sousedními agresivními bantuskými kmeny, které vytlačily Křováky do nehostinných míst, dovídáme se pouze o kolonizujících Burech. Když vidíme reportáž o Peru, mluví se jen o násilí Španělů, nikoliv Aztéků, kteří vyvraždili okolní kmeny. Odsuzována je pouze ta imperialistická, rasistická a vykořisťovatelská západní civilizace. V 19. století bylo otrokářství odmítnuto pouze jednou civilizací. Zřejmě zlo otroctví neplatilo a dokonce stále neplatí všude, jen v judeo-křesťanském pohledu jsou všichni bratři a sestry. Neodvažuji se tvrdit, že západní civilizace je nadřazena jiným civilizacím, má však přijatelně vyvinuté nahlédnutí na svobodu jednotlivce a na problém spravedlnosti. Rovnost civilizací se mi jeví jako mýtus. To ovšem neznamená, když jíme pomocí příborů, že jsou špatní ti, kteří vidličky neznají. Čtu v novinách, že malajská muslimka se napila piva a soud vynesl trest šesti ran holí! Afgánka v melbournském kurzu angličtiny prohlásila, že nikdy neslyšela, že by i ženy mohly volit! V australském rozhlase a televizi stále slyšíme profesionálními hlasateli komolit cizí jména pod deštníkem anglocentrismu. A naopak, představitel anglikánské církve prohlásil se vší vážností, aby Australané, tedy potomci kolonialistů, kontinent opustili, pokud si to původní obyvatelé, Australci, budou přát.

Nevím, jak se s těmito okolnostmi vyrovnávají multikulturalisté.

Media referují jenom o rozdílném folklóru a rozdílných stravovacích návycích se zdůrazněním, abychom se navzájem snášeli. Prosím, to beru. Proč by ne, západní společnost by se neměla vyhýbat obohacení o nové podněty, míra tohoto vlivu by však neměla překypět, přesáhnout objem saturace. Aplikace morálního kodexu je problematická. Jakého? Představa multikulturalismu hlásá, že určitá politická společnost nemá mít jen jeden hodnotový systém. Muslimovi nařizuje šaria, aby nerespektoval dejme tomu australský právní řád. Náš soused, Australan, budhista, přednáší na seminářích, jak se vypořádat se smrtí: vědomí převtělení utěší.

A tak s omluvou mému příteli Hofírkovi, skálopevnému vyznavači plurality, se dostávám k názoru, že sladění různých zásadně odlišných, protikladných a neslučitelných systémů morálky, spravedlnosti a způsobu života na jednom území není možné. Inkarnaci mohu tolerovat, ale pokládám za nepřijatelné, aby jeden systém platil pro jedny a druhý pro druhé. Musí dojít ke snášenlivé a vzájemně se respektující domluvě a jedna soustava by měla platit pro všechny. Lincoln ve své slavné řeči v roce 1858 prohlásil: „Dům rozdělený proti sobě neobstojí".

checkusouttravel
Czech Republic Specialist

Specializujeme se na -

Letenky z Austrálie do Prahy/Vídně
Ubytování, Túry, Výlety,
Lázně, Atrakce, Transport v Praze a z Prahy/Vídně

Letenky z Evropy do Austrálie
Ubytování, Túry, Výlety,
Atrakce, Transport v Austrálii a Tichomoří

Cestovní pojištění
Super servis

Více informací -

www.checkusouttravel.com.au
(cestování z Austrálie)
www.checkusouttravel.cz
(cestování z ČR)

E-mail: info@checkusouttravel.com.au

Tel: 1300 794 543

krajane.net = zajímavé internetové stránky www.krajane.net, určené k získání a výměně informací týkajících se zahraničních Čechů po celém světě

ŘÍJEN 2009
9

ODTUD A ODJINUD

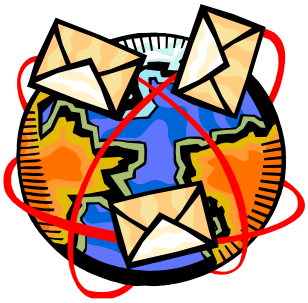

♠ Výraz “wellness“ soudobá zkorumpovaná čeština často používá, např. v reklamách propagujících lázně či všelijaká letoviska. V žádném anglicko-českém slovníku, ani elektronickém, jsem však toto slovo nenašel, obrátil jsem se na katedru anglistiky jedné české filologické fakulty, otevřeně mi sdělili, že čeština dosud toto slovo nemá ve slovníku a snad by se mohlo vyjádřit jako “pohoda“ nebo “všestranná spokojenost“. Co tomu říkáte?

♠ Napoleon Bonaparte se narodil před 240 lety. Na místě bitvy tří císařů u Slavkova, východně od Brna, došlo v září k bojové scéně. Stovky nadšenců v historických uniformách tam výročí připomnělo. Nejen na Moravě, připomněl jej také přemožitel kanálu La Manche Richard Blatný a uplaval 35.6 km dlouho trať tentokráte na Vltavě ze Štěchovic do Prahy. Blatný napsal napoleonskou encyklopedii a je členem bonapartské splečnosti v Praze.

♠ Někteří čtenáři si vzpomenou na malé auto Trabant dovážené do ČSSR z Východnho Německa. Karosérie byla z umělé hmoty, vozidlu se říkalo “pryskyřník skákavý“. Trabant se opět začne vyrábět, zachová tvar předchůdce, zda z pryskyřic nevím, půjde o politicky korektní vozidlo, ekologické, s elektromotorem a se solárními panely na střeše. V melbournských novinách se píše, že Škoda Superb může poučit místní výrobce aut dvěmi nebo třemi vývojovými novinkami. Přesto na zdejších ulicích jsou škodovky málo vidět, snad také proto, že v Melbourne mají pouze dvě prodejny, do kterých je z většiny předměstí velmi daleko, nejde ani tak o nákup, jako o servis.

♠ Australský komorní orchestr (umělecký vedoucí Richard Tonetti) připravuje program na sezónu 2010. Za stěžejní považuje ojediněle uvedenou Kreutzerovu sonátu. Během večera zazní její literární verze napsaná N. Tolstým, klavírní sonáta stejného jména zkomponovaná L. van Beethovenem a nakonec Janáčkův smyčcový kvartet č.1 opět se stejným titulem. 18. ročník hudebního festivalu v Luhačovicích byl věnován dílu Leoše Janáčka, který měl začátkem 20. století k těmto lázním úzký vztah. V Praze se konal k uctění skladatele a pedagoga Petra Ebena varhanní festival v kostele sv. Jakuba za účasti osmi zahraničních varhaníků. Ebena si pamatujeme i z jeho návštěvy v Melbourne v době bolševické normalizace, kdy při rozhlasovém rozhovoru prohlásil, že nemůže emigrovat pro lásku k Praze.

♠ V Českých Budějovicích Hudební slavnosti vzpomněly na Emu Destinovou, které z umělecké žárlivosti Melba zabránila turné v Austrálii. Rozhlasová stanice ABC FM vysílala koncem srpna koncert z Londýna, Symfonický orchestr BBC, slyšel jsem předehru k Prodané nevěstě, skvělý koncert pro dva klavíry a orchestr Bohuslava Martinů, dirigent Jiří Bělohlávek si pozval Jaroslavu Pěchočovou a Václava Máchu.

♠ Na internetu jsem se dozvěděl, že české ministerstvo zahraničních věcí zaměstnává v Moskvě pět diplomatů – zpravodajců. Rusové jich mají v této kapacitě v republice jedno sto. Vyhoštěním dvou ruských špionů z ČR vyvrcholil jedenáctiměsíční souboj Severoatlantické aliance s Ruskem o to, zda se podaří rozbít ruskou dobře organizovanou síť agentů, kteří v členských zemích NATO sbírají klíčové informace pro udržení bezpečnosti a svobody na Západě. Zapomínáme? Právě před 70 lety zahraniční ministři nacistického Německa (Ribbentop) a stalinského SSSR (Molotov) podepsali pakt o neútočení – dohodu dvou gangsterů. Hitler napadl Polsko krátce potom - od západu. A za 17 dnů na to udělal Stalin totéž – od východu. Tak začala druhá světová válka, která si vyžádala padesát milionů životů.

„ŠPIČKOVÝ PŘÍSTROJ
PRO VŠECHNY,
KTEŘÍ O SEBE PEČUJÍ...“

Navštivte:-
www.zappertech.net

Volejte:- +613 9720 0535
+61434079373

Muzeum českého a slovenského exilu 20.stol., Štefánikova 22
Brno 602 00, Email: muzeumexil@muzeumexil.cz

♠ Slyšeli jste o události zvané "Čajomír fest"? Odehrál se na konci srpna v areálu Starého purkrabství na Vyšehradě, jde o slavnost čaje: jaký druh zvolit, jak připravit, jak servírovat, jaké květiny mají popíjení doprovázet a jakou hudbu při této příležitosti poslouchat. Víte co jsou "vesmírenky"? Tak se jmenují v ČR od dubna t.r. prodávané letenky do vesmíru, prozatím zakoupené dvěma zájemci. Výlet s americkou společností Virgin Galactic vyjde na 200 tisíc amerických dolarů, to je 3.6 milionu Kč. Takže se Češi i v této turistice drží se světem.

♠ Dana Brožková se nedávno stala mistryní světa v orientačním běhu na krátké trati. Čeští moderní pětibojaři se v Londýně na světovém šampionátu stali nejúspěšnějším družstvem, získali dvě zlaté a dvě stříbrné medaile. Miroslav Januš se stal v Osijeku mistrem Evropy ve střelbě malorážkou na běžící terč. Ondřej Rolenc zase mistrem světa v kanoistice ve Švýcarsku. Na lehkoatletickém mistrovství světa v Berlíně se českým atletům příliš nedařilo. Nezoufejme, za účasti 52 zemí a 800 borců se také v Berlíně odehrálo mistrovství světa v míchání koktejlů. O první cenu se tam podělil Vladimír Baňák s britským barmanem a třetí cenu tam umíchala Šárka Janová. Baňákův "Sweet Road" byl vyhlášen koktejlem roku, jde o směs malinové vodky, rybízového likéru, vanilky a smetany korunované práškovým kakaem. Sláva vítězům!

♠ Kanadské Toronto se srovnává s Melbourne jak demografickými podmínkami, také ve smyslu českého exilového, nebo chcete-li dnes krajanského života. Na úseku spolkové činnosti se ale srovnávat nedá, 10:1 vede Toronto.

♠ Prezident Václav Klaus ocenil čestnou zlatou plaketou houslového virtuóza Josefa Suka, kterů se nedávno dožil osmdesátky. Jde o pravnuka Antonína Dvořáka a vnuka skladatele Josefa Suka, patří k významným světovým houslistům 20. století. Vystupoval na všech světadílech, když koncertoval v době české totality v Melbourne, místní významný antikomunistický krajan, rodinný přítel Sukovy rodiny z předúnorové doby se chtěl s virtuózem sejít. Ten se mu virtuózně vyhnul, aby neutrpěl jeho kádrový profil.

♠ Z Prahy se do Norimberku nyní jezdí autobusem bez zastávky za tři hodiny. Rychlíkem tato cesta trvá pět hodin.

♠ Výzkum zjistil, že v České republice tráví zaměstnanci pětinu pracovní doby soukromými telefonickými hovory, zábavou se spolupracovníky nebo hraním počítačových her. Klasický solitér hrají zejména úředníci, počítačoví experti se baví zejména "střílečkou". Z Prahy přichází výhledově potěšující zpráva: u severní zdi Olšanských hřbitovů bude za 150 mlionů Kč vybudována ústřední márnice, do které budou sváženi všichni pražští zemřelí. Nebožtíci, spojte se!

♠ Papež Benedikt XVI celebroval svatováclavskou mši ve Staré Boleslavi, v Brně se setkal s věřícími na letišti v Tuřanech a v Praze v malostranském kostele Panny Marie Vítězné s proslulou soškou pražského Jezulátka. Papež také hovořil s prezidentem Václavem Klausem a dalšími představiteli politického, společenského a náboženského života. Z USA přišla do Vatikánu žádost, aby papež při návštěvě ČR intervenoval za české diskriminované Romy.

♠ Zbyněk Fiala byl jmenován šéfredaktorem Literárních novin. Pražský Pen klub toto jmenování zásadně odmítá s tím, že tak významné kulturní periodikum by se nemělo kompromitovat – Fiala sloužil jako "agent kontrarozvědky zpravodajské služby Čsl. lidové armády pro boj proti vnitřnímu nepříteli".

♠ Na operním festivalu v anglickém Glyndebourne hostovala sopranistka z Portorika Ana Maria Martinezová v roli Rusalky ve Dvořákově opeře. Ke konci prvního jednání se dostala ke konci jeviště, zády k obecenstvu, ztratila rovnováhu, vteřinu zoufale mávala rukama a nakonec spadla po zádech do orchestřiště. Jeden violoncellista si toho všiml, odhodil nástroj a více než dvoumetrový pád zpěvačky zmírnil. Byla převezena do nemocnice, představení ale neskončilo. Do kostýmu Rusalky se převlékla Nataša Jouhlová, první princezna, která znala Rusalčinu roli. Za Jouhlovou měla nastoupit Natalya Romaniwová, která ale trávila večer v Londýně. Odtud vlak během velmi krátké doby odjížděl do Glyndebourne, náhradní princezna jej stihla a do opery dorazila jen o chvilku později, než mělo začít třetí dějství, ve kterém měla zpívat. Celé představení skončilo jen o deset minut později než obvykle. Vodník nezpívá nadarmo *Ubohá Rusálko bledá...* Tak se také jmenuje jakási divadelní parafráze bratří Formanů na tuto Dvořákovu operu, představení se konají na lodi zakotvené na pražském břehu Vltavy.

IP

Jedinečná příležitost navštívit
JIŽNÍ AMERIKU
- pohodlně a bezpečně!

Organizovaný zájezd na 27 dní – all inclusive
Březen/Září 2010

Volejte ***Evu Jančík***

Jetset

488 Centre Road, Bentleigh 3204
Tel: 03 9563 9122, Mob: 0413 499 321
Email: eva@bentleigh.net

LETENKY A ZÁJEZDY DO CELÉHO SVĚTA
SPECIALS DO PRAHY A VÍDNĚ

ČECHOAUSTRALAN NAVÁZAL SPOLUPRÁCI S INTERNETOVÝMI ČECHOAMERIČANY - www.czechfolks.com/Plus/ www.czechfolks.com

Podívejte se na hezké stránky!

ŘÍJEN 2009
11

ČSÚZ podporuje vzdělávání dětí našich krajanů

Na 400 žáků české školy ve Vídni mělo v tomto školním roce poprvé možnost využívat moderní počítačové třídy vybavené notebooky. Novou kvalitní počítačovou techniku dostala i česká škola v Daruvaru v Chorvatsku. Je to výsledek trvalé spolupráce Československého ústavu zahraničního se Svazem Čechů v Republice Chorvatsko a Školským spolkem Komenský ve Vídni.

„ČSÚZ dokázal v uplynulých deseti letech dát spolupráci s krajany nový impuls a zajistit potřebné finanční prostředky pro tuto činnost“, říká předseda ČSÚZ Jaromír Šlápota. „Instituce a krajané, kteří propagují český jazyk, kulturu a dobré jméno České republiky ve světě, mohou počítat se spoluprací s Československým ústavem zahraničním, pokud o ni projeví zájem“, dodává. Při uplatňování této filozofie ČSÚZ vybavil 14 tříd v krajanských školách počítači, pomůckami pro výtvarnou výchovu, nechal rekonstruovat a moderně vybavil tělocvičnu školy Komenského ve Vídni, pravidelně zasílá knihy, jazykovědné časopisy a výukové programy i na katedry bohemistiky Univerzit v Petrohradu, Kyjevě a Lvově, jejichž studentům, stejně jako žákům škol ve Vídni a Daruvaru poskytuje stipendium na kurzy českého jazyka s vlastivědným a kulturním poznáním České republiky, které pořádá každoročně v červenci v Praze. Klubu T.G. Masaryka v Bulharsku zaslal DVD a CD, pro spolek Sokol Melbourne v Austrálii zakoupil učebnice češtiny a CD a finančně podpořil vydávání krajanského časopisu Čechoaustralan. Spolupracuje s krajanskými spolky v Belgii, na Slovensku a na Ukrajině, navázal nové kontakty s krajankami v Sýrii a významná je jeho spolupráce se Společností pro vědy a umění se sídlem ve Washingtonu.

„Spolupráce s krajany je účinná zejména pokud je trvalá a systematická,“ zdůrazňují členové vedení Československého ústavu zahraničního, který jako nezávislé občanské sdružení, jehož činnost vychází především ze zásad rasové, náboženské, národnostní a politické snášenlivosti, si klade za cíl podporovat národní uvědomění a sounáležitost krajanů s vlastí realizací projektů v oblasti kultury a vzdělávání.

ČSÚZ podle svých finančních možností zasílá do českých krajanských škol v zahraničí technické zařízení, učebnice, knihy a další pomůcky každý rok, aby všechny třídy, které navštěvují děti našich krajanů, byly vybaveny počítači, videotechnikou, speciálními pomůckami pro výtvarnou výchovu a příslušnými učebními programy. „Umožňujeme tak učitelům sjednotit způsob výuky ve všech třídách a děti, kromě výkladu pedagoga, mohou navíc vše sledovat v obrazové projekci“, říká Jaromír Šlápota.

Pro mnohé krajany je dnes samozřejmostí navštívit při svém pobytu v Praze sídlo ČSÚZ v Karmelitské, svěřit se se svými problémy a společně hledat jejich řešení. Mají zde k dispozici informace o nejaktuálnějším dění v ČR a mohou získat kontakty do mnoha institucí, protože ČSÚZ má dnes mezi svými členy senátory, poslance, pracovníky ministerstev, úřadů, osobnosti ze všech oblastí společenského života.

Československý ústav zahraniční, který byl z podnětu T.G. Masaryka založen 20. prosince 1928 na valné hromadě v Brožíkově sále Staroměstské radnice a ve stanovách si předsevzal „soustředit a vésti evidenci krajanů v cizině, podněcovati a podporovati jejich národní, kulturní a hospodářské styky s vlastí a působiti k jejich národnímu, hospodářskému, kulturnímu povznesení“, pokračuje ve svém poslání. Dnes Československý ústav zahraniční spolupracuje s mnoha spolky v zahraničí, v nichž nachází kontakt se starou vlastí více než milion potomků krajanů, kteří z Čech, Moravy či Slovenska v minulosti z nejrůznějších důvodů odešli. Projekty na zkvalitňování vzdělávání dětí těchto krajanů jsou nejvýznamnější součástí spolupráce Československého ústavu zahraničního s těmito spolky. ***(hebr)***

V rámci spolupráce s ČSÚZ převzato z dvouměsíčníku Leaders Magazine

Podzimní motiv

Kytice stromů
v českém kraji
travičku zlatem
oblékají -

Odhodí pracovní
zelený šat,
zakrytou krásu
dnes ukázat.

Šeď cest i silnic
posypají,
píseň o září
v krocích hrají -

A jako vzpomínka
vteřina žití,
tančící listy
do mlhy svítí -

Hana Gerzanicová

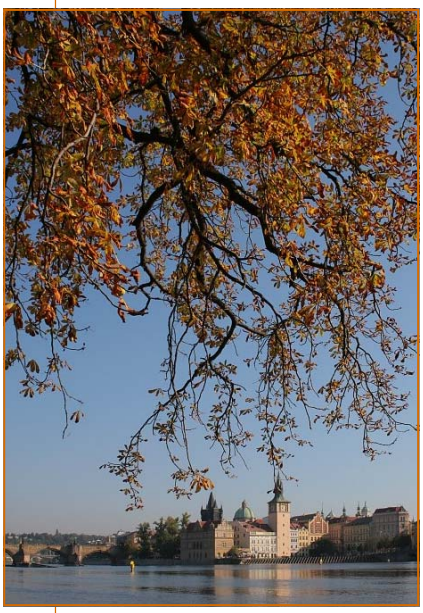

ČESKÝ DIALOG
objednávejte na adrese strizovska@seznam.cz
v Austrálii k objednání také na adrese Jana Růžička
82 Cardwel Str., Arakoon, NSW 2431
e-mail: Ruzickajana@yahoo.com.au

Mohlo to jít také jinak
Průvodce polistopadovými roky

Jaroslav Teplý
Nizozemsko

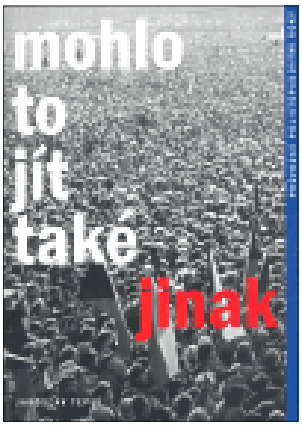

Rád bych Vás upozornil na svou nedávno vydanou knihu "Mohlo to jít také jinak" s podtitulkem "Průvodce polistopadovými roky". Zde je její stručný popis.
Kniha je chronologicky řazený soubor komentářů a článků publikovaných v letech 1990-2006. Námětem jsou nejen vnitřní záležitosti ČR, ale i jiná aktuální témata té doby jako např. Kosovo, náš vstup do EU, EU sama o sobě atd.. Ke knize je přiložen kompaktní disk s digitálními verzemi francouzskou a českou autorovy první knihy napsané v roce 1972 a vydané francouzsky (samizdat) v roce 1976 (Economie Nationale de la Tchécoslovaquie Contemporaine), česky 1990 pod názvem "Socialismus v čs. národním hospodářství", digitální verze má titul "Rekonstrukce čs. postsocialistického hospodářství". Tato starší kniha podává velmi neobvyklým, ale praktickým způsobem popis socialistického systému. Není vědecká, ani čistě ekonomická, neobsahuje žádné grafy, matematické výpočty a pod. Je naprosto srozumitelná i čtenářům se základním vzděláním. Do rukou tak dostává čtenář možnost srovnávat socialistické období s polistopadovým z méně obvyklého úhlu, protože autorův pohled na věci je od běžných názorů domácích i zahraničních dosti odlišný. Jako ukázku najdete dole dva výňatky charakterisující zhruba obě části.
Nejprve úvod ke starší dnes digitální knize, napsané 1972 a poprvé publikované 1976 v Paříži.
„Po 20ti letech úspěšného socialistického vývoje v Československu se ukázalo, že se země nachází v hluboké krizi ve všech oborech lidské existence a že je nejvyšší čas hledat a najít prostředky k naléhavě potřebné nápravě. V roce 1968 byly v tomto směru učiněny první kroky připravované již v předcházejících letech. Občanům byla předložena fakta i když jen částečná o skutečném stavu republiky, což bylo nutné pro to, aby se mohlo začít znovu. Pokrok i když jen částečný se projevil spíše v politické sféře, zatímco se dosáhlo velmi málo ve sféře ekonomické. Přes otřes způsobený událostmi v roce 1968 a současnou velmi tíživou situaci je potřeba pokračovat alespoň v přípravě plánů na znovuvýstavbu národního hospodářství, protože se zdá nad jakoukoliv pochybnost, že vývoj v tomto směru je nevyhnutelný.
Prvotní příčiny katastrofální situace jsou samozřejmě politické. Nicméně se nebudeme zabývat v této studii čistě politickými okolnostmi, ledaže to bude nezbytné, abychom mohli vysvětlit, proč je hospodářská situace taková, jaká je. Budeme se zabývat mnohem víc způsobem, jakým se politické podmínky transformují do hospodářského života a zvláště do mezilidských vztahů, které silně ovlivňují hospodářský život moderního státu. Neboť řešení problémů čistě politických je teoreticky mnohem jednodušší, což je možno považovat za špatný vtip, jako by bylo snadné obnovit normální politický systém v současných podmínkách, ale důraz je na slově "teoreticky". Politická situace se občas může změnit velmi náhle a nemusí zanechat hlubokých stop. V naší studii si položíme otázku: Předpokládejme, že se politická situace dostane do přiměřeného stavu, že sovětský tlak poleví nebo dokonce zmizí, co dělat? Krátká episoda roku 1968 ukázala jasně, že nebylo podstatných názorových rozdílů, co se týče základních politických principů, ale co udělat s národním hospodářstvím? 20 let tzv. socialistického systému vytvořilo určitou situaci, která bude samozřejmě základem jakéhokoliv budoucího vývoje. Je nemožné pokračovat stejně jako dosud, protože to znamená živořit způsobem, který ohrožuje národní existenci; jednoduchý návrat před rok 1948 není přímo možný, je třeba hledat východisko. A protože je třeba vyjít ze současné situace, pokusíme se napřed načrtnout bilanci 20ti uplynulých let a charakterizovat stručně nejdůležitější nedostatky, které jsou původem současných obtíží, aniž bychom si dělali nároky na jejich úplný výčet. Speciální pozornost bude věnována elementům a faktorům, které není možno nalézt ve statistikách, mj. lidskému faktoru a problémům motivace.
Citace československých oficiálních pramenů jsou určeny spíše pro západní čtenáře, v Československu není již potřeba shromaždovat dokumenty, které by dokazovaly, co každý ví. Tyto citace, i když také neúplné, jsou však dosti názorné. Pro hmotné výsledky národního hospodářství byl vzat za základ rok 1967, poslední rok "normálního" vývoje před událostmi roku 1968.“
Poznámka: tuto knihu zařadil profesor východoevropských dějin na basilejské unversitě Heiko Haumann v podzimním semestru 2008 do zvláštního kursu k výročí Pražského jara.
Z té právě vytištěné knihy na ukázku autorův dopis redakci Business Week, jehož obsah vystihuje velmi zhruba jeho pohled na události.
BUSINESS WEEK MAY 31, 2004, INTERNATIONAL - READERS REPORT: Western Economic Thinking Got Lost In Translation
„Šoková terapie byla hlavní příčinou katastrofálního průběhu přechodu postsocialistických zemí k tržní ekonomice (BW, "Polsko a EU," Evropské vydání, hlavní článek, 10. května 2004). Západní ekonomové vlastně nikdy nechápali, co se dělo v tzv. socialistických zemích a jejich ekonomikách. Ta nezbytná znalost vnitřního fungování bývalého socialistického systému by bývala

byla jediným možným základem pro jakýkoliv pokus ho reformovat.
Přímá aplikace Západního ekonomického myšlení na rozrušené a oslabené společnosti kontrolované muži včerejška byla špatně promyšlená akce. Znárodnění průmyslu nebyl ten hlavní problém, nýbrž rozrušená přírozená hierarchie v podnicích a v celé společnosti, defraudace, korupce, nedostatek disciplíny a morálky atd. Nezbytné období pro politickou, sociální a morální nápravu bylo vynecháno jen kvůli tak šíleným nápadům jako jsou "šoková léčba" nebo rychlé privatizace. Polsko mělo zastaralé hospodářství nezvyklé na tržní poměry, nedostatek peněz, nemluvě už o tom, že zůstaly netknuté komunistické struktury. Jak mohlo jít něco dobře nebo dokonce rychle bez důkladné přípravy? Privatizace uhelných dolů ve Velké Británii byla připravována více než 10 let - a to v tržním systému. Rychlé nastartování tržního systému je jen polovina řešení problému. Tou druhou je přesvědčit občany, že to bylo uděláno v jejich zájmu, a to nebude snadné.“
Pokud byste měl o knihu zájem, je nejlacinější u Kosmase v Perlové ulici v Praze za cca Kč 350. Zde vám ovšem při osobní návštěvě řeknou, že je vyprodaná a že vám ji mohou dodat do dvou dnů. Na webu www.kosmas.cz, v Českých Budějovicích cca Kč 300, když si ji vyzvednete přímo v tiskárně (www.karmasek.cz)

UHLÍKOVÁ STOPA

Milan Dubský

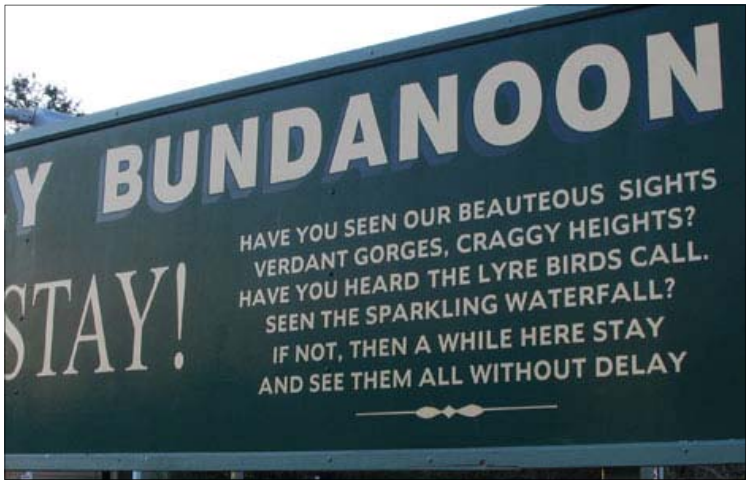

Australské město Bundanoon a s ním kolem 60 amerických měst a několik dalších v Kanadě a Velké Británii by si zasloužila Nobelovu cenu. Z následujících řádků bude zřejmé proč.

Když jsem byl o padesát let mladší, chodíval jsem s kamarády po práci hrát volejbal na pražskou Štvanici. Byla tam řada obyčejných hřišť pro volejbal či nohejbal. Dnešní Štvanice s touto vzpomínkou je již k nepoznání. Sportovali jsme v obyčejných trenkách, v obyčejných teniskách, žádné Adidasky, žádná trička Benetton. Ale pokud se nemýlím sportovalo se více než dnes.
Dnes mladí úspěšní lidé, v mém tehdejším věku, více jezdí než chodí a pak chodí sportovat do fitness center. Tam jsou moderní náhražky toho, co my jsme nacházeli v přírodě. Místo běhu po louce nebo podél řeky, dnes běháte na místě na pohyblivém pásu, jehož rychlost se dá regulovat. Místo přírodního slunce, které tělo pohledně opálí, jsou tam rakve UV sluníček. V těchto fitness jeskyních je tolik podivuhodného nářadí, že člověk žasne. Mně to připadá jako novodobé mučírny, kde se lidé podrobují dobrovolně pohybům, aby si pěstovali krásné tělo.
Jsou to perfektně promyšlené marketingové akce a produkty a je to dobrý byznys. Jsou tam ovšem často kromě sportovního nářadí a náčiní také bary, kavárničky, imbissy atp. To jsme tehdy neznali a jako ne až tak „vyspělá“ země, jsme my, její obyvatelé sportovali v přírodě, opalovali se na louce nebo u rybníků a řek, běhali v lese a na pasekách v polích a podle vody. Nebyla hřiště s umělými trávníky, vyhřívanými plochami, stadiony a haly pro desetitisíce diváků, s odvážnými konstrukcemi z oceli, makrolonu, s lóžemi s TV a počítači, telefony, ledničkami, bary, pro VIPy veledůležité osoby. To vše za pakatel nějakých x tisíc korun za roční kartu stálého člena příslušného klubu, jenž se honosí takovouto nemovitostí. Navíc se dá v takové hale uspořádat koncert populární hudební skupiny, akrobatická show na létajících motocyklech, soutěž o královnu krásy

*„Přislibujte si mně, poroučejte si mně,
vyhrožujte si mně, přece zrádcem nebudu.“
Karel Havlíček Borovský*

města, kraje nebo celostátní, hrát zde fotbal, hokej, basket, házenou a další atrakce možné i nemožné. Nemám nic proti dokonalejším sportovním hřištím, proti aplikaci moderní techniky při sportování, aby člověk byl zdravější, měl lepší postavu apod. Ale jsem na pochybách o byznysu, který si zotročil tuto oblast volno-časové aktivity.
Ale zpět k obsahu nadpisu článku. Když jsme se po dvou až tříhodinovém sportování dost unavili, zapotili, pobavili a upevnili pohodový obsah našeho zájmu o sport, skočili jsme do Vltavy, zaplavali si a osvěžili správně unavené tělo. Pak jsme šli zahnat přirozenou žízeň do restaurace „Na Štvanici“. Tam si každý, podle gusta, dal buď pivo nebo limču, kávu, střik. Přitom se povídalo, vyprávěli jsme vtipy, zážitky, příběhy, diskutovalo se. Rád vychutnávám chvíle, kdy mám náramnou žízeň a čekám a čekám, než číšník nebo servírka donese natočené pivo s krásnou bílou čepicí a než po krátkém prodloužení této slastné chvíle hasím žízeň s patřičným vychutnáváním na jazyku, v hrdle a posléze v útrobách zažívacího traktu. To jistě znají mnozí nejen pijáci piva. Pak následuje utření pivní pěny u úst hřbetem dlaně. Při velké žízni jde sklenice k ústům hned po krátké chvíli. Ta se prodlužuje úměrně se zažehnávanou žízní.
Při jednom z takových posezení, po našem rekreačním sportování, přišla řeč na téma rychlého průmyslového rozvoje v Japonsku. Kolik, že se tam vyrábí aut, kolik jich tam jezdí např. v Tokiu, kde policajti řídící provoz na křižovatkách si musí chránit dýchací ústrojí rouškami na ústech, případně používat čerstvý vzduch z bombiček, aby se v různých intervalech nadýchali vzduchu odpovídajícího zdravému dýchání. Tolik tam bylo zplodin ze spalovacích motorů aut. Od vzduchu přišla řeč na vodu. Jak ve světě ubývá čisté pitné vody. Bylo to v době, kdy stačilo v bytě, ale i na hřišti otočit kohoutkem a napít se dobré pitné vody.
V diskusi jsem mimoděk řekl, že přijde čas, kdy se bude pitná voda prodávat ve skle či jiných obalech. Pohlédli na mne, kroutili hlavou a říkali, že jsem blázen. Tehdy jsme neznali termín balená voda. Čas oponou trhnul a my jsme na moderním jevišti světa nejen s touto rekvizitou, ale i s jinými produkty dnešního šílícího světa vymknutého z kloubů logiky, pohody a poklidného prožívání času.
Pitná voda distribuovaná v lahvích se objevila v 80. letech 20. století jako zdravější alternativa ke sladkých limonádám. V současnosti je stále častěji kritizována jako ekologická hrozba, jež plní skládky odpadem a spotřebovává velká množství energie k výrobě a transportu.
Dnes se za balenou vodu utrácejí enormní částky a plastové láhve zaneřádily města i vesnice, deflorovaly panenskou krásu stovek nádherných mořských pláží kontinentů i ostrovů.
Ač jsem byl, tehdy před padesáti lety, nazván svými kamarády bláznem, nezlobil jsem se a nezlobím se ani dnes. Avšak nejsem přítelem balených vod všech druhů a proveniencí. Obaly od nich rozeseté po celém světě nevytvářejí žádnou krásu. Je podivné, že „Zelení“ nebojují proti eliminaci tohoto neřádu. Tato uhlíková stopa nenese pro společnost nic dobrého. Tak jako tepelné elektrárny na uhlí, mazut a plyn. Kdyby se jejich úsilí, myslím „Zelených“, napřelo pro co nejrychlejší rozvoj jaderné energie, asi bych je volil. Ta neprodukuje CO_2, a má řadu nepopíratelných výhod. Ale to není předmětem psaní v tomto článku.
K výrobě polyetylenových obalů, jež obsahují uhlíkové sloučeniny je potřeba velmi mnoho energie. Doprava naplněných lahví je velkým břemenem nejen pro ovzduší. A když se poté jejich část recykluje, což je chvályhodné, spotřebuje se opět velké množství energie.
Proto jsem byl mile překvapen, když jsem přečetl pozitivní zprávičku, že radní v australském městě Bundanoon ve státě Nový Jižní Wales se jednomyslně rozhodli, že pitná filtrovaná voda bude distribuována potrubím, které již existuje nebo se vybuduje za prostředky, které se vynakládají na výrobu plastů, jejich sběr a recyklaci. Spor o balenou vodu v městečku Bundanoon s 2500 obyvateli vypukl ve chvíli, kdy zde chtěla jedna potravinářská firma postavit linku na stáčení místní dobré vody. Obyvatelé se začali zlobit, když si pomysleli, že jejich vodu bude někdo vozit do 160 km vzdálené Sydney, tam ji přefiltruje a bude jim ji prodávat zpět. Majitel místní kavárny dostal nápad bojkotovat všechnu balenou vodu. Aby místní prodejny nepřišly o příjmy, budou prodávat znovu použitelné láhve, do nichž si budou moci zákazníci za malý peníz naplnit filtrovanou vodu v obchodě nebo zadarmo v místních fontánkách. Opatření neobsahovalo žádné sankce za porušení tohoto opatření. Všechny místní prodejny se k němu připojily dobrovolně. Poté přišlo obecní hlasování. Pro zvedlo ruku 356 lidí. Dva hlasy proti. Jeden tento volič namítal, že lidé budou pít více slazených nápojů, druhý patřil řediteli společnosti produkujícímu balenou vodu.
Zajímavý údaj:- Za rok 2008 utratilo 22 milionů Australanů za balenou vodu cca 500 milionů australských dolarů.
Navíc se prokázalo, že pitná filtrovaná voda z obecního potrubí je kvalitní a předčí velkou část druhů prodávané vody v plastech. Totéž potvrdilo i šetření v Praze.
Rozhodnutí obyvatel v australském Bundanoonu byl vskutku ocenění hodný čin, který by si zasloužil Nobelovu cenu za ohleduplnost k životnímu prostředí. Radní z dalších stovek tisíc obcí v mnoha zemích by měli jejich příklad následovat. Pakliže to udělají, mají občané těchto měst a obcí důvod je zvolit na další období a provolat jim dík a slávu. A svět malinko větší šanci na udržitelný rozvoj.

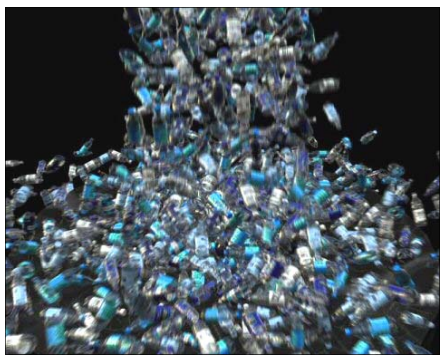

Pradědeček na koloběžce napříč Austrálií

Z deníku Vlastíka Škvařila, upraveno pro Čechoaustralana

Naše cesta z Darwinu do Adelaide, dlouhá 3 200 kilometrů, je opět za účelem sbírky pro organizaci CanTeen podporující děti a mladé lidi, kteří žijí s rakovinou.

Moje odpověď na otázky, proč to dělám, je jednoduchá: Máme 6 vnoučat a dokonce už jednoho pravnuka a to štěstí (zaklepat na dřevo!), že jsou všichni zdraví. Proto se snažíme prokázat svou vděčnost tak, že pomáháme těm, kteří nemají stejné štěstí jako my.

Na koloběžce proto, že po předešlém běhu přes Austrálii, dlouhém skoro 6 000 km by to nebylo nic extra zvláštního uběhnout jenom 3 200km. Abychom získali co nejvíce příspěvků, potřebujeme nezbytný zájem sdělovacích prostředků. Doufám, že "pradědeček" na koloběžce pro ně bude více zajímavý.

Vyrazili jsme z Darwinu 28. srpna 2009, v den mých 70. narozenin. Jako vždy mne doprovází manželka Jožka s naší "stařenkou" Nissan Urvan Campervan (domeček na kolečkách). Žádný luxus, bez klimatizace, dokonce i bez posilovacího řízení, ale spolehlivý a k našemu skromnému životu na cestách úplně dostačující.

Kola koloběžky se roztočila za přítomnosti delegace „Tasmánských lesů“ včetně ředitele této velké společnosti. Přivezli sebou také televizní skupinu, ta nás bude filmovat pro příští pořad „Going Bush“, ve kterém informují veřejnost o tom, ce se děje v tasmánských lesích, jaké jsou tam zajímavosti, jak se o lesy starají a jak pomáhají těm, kteří dělají něco užitečného pro ostatní. Jsou to příjemní lidé, známe se s nimi od loňského roku, kdy přijeli do Byron Bay nafilmovat konec mého běhu napříč Austrálií.

Na počátku cesty je horko, kolem 35 stupňů ve stínu, ale na silnici určitě přes 40. Mám pořád neskonalou žízeň, piju jak duha, ale moc to nepomáhá. Konzumujeme denně 10 litrů vody. Je teplá, protože naše lednička nestačí chladit.

K večeru dorážíme do karavan parku Acacia Store. Kdybychom věděli, co nás tam čeká, tak bychom asi spali radši někde u silnice. Nebyli tam skoro žádní turisté, jenom pár lidí, kteří tam trvale žijí, všechno velice zchátralé, asi to nejhorší, co jsme kdy viděli.

Spolužák Slávek Solář zorganizoval s paní redaktorkou Dufkovou v Českém rozhlasu písničku k mým narozeninám, snažili jsme se zde najít stanici přes bezdrátový internet, který jsem si na tuto cestu pořídil, ale bohužel nebyl žádný signál.

Hned po příjezdu se na nás přilepila nějaká přiožralá paní s pivem v ruce a chtěla si s námi povykládat. Když jsme se jí konečně zbavili, zalehli jsme, ale bylo velice horko celou noc, navíc blízko nějaká skupina vedla hlasitý pokec, který trval dobře přes půlnoc. Nemusím ani zdůrazňovat, že jsme celou noc nespali.

Ráno jsme vyrazili sotva se rozednilo. Pár hodin to nebylo nejhorší, ale pak začalo slunko pražit a s ním přišlo opravdové utrpení. Vedro, nevyspání a navíc skoro pořád do kopečka. Ne prudké stoupání, ale i tak mně to dalo pěkně zabrat. A když přišel z protisměru náraz větru, tak jsem měl pocit, že šplhám na Mount Everest. Jediná zajímavá věc se přihodila, když přeběhl dingo přes silnici, jinak to byl jenom boj o přežití. Ale i to mělo konec. Kousek před Hayes Spring se objevil po dvou dnech první krátký kopeček, po kterém jela koloběžka dolů sama. To mi bylo veselo. Tentokrát jsme našli opravdu pěkné kempování. A samozřejmě první věc byla studená sprcha a šup do bazénu. To byl pocit!

Není snadné porovnat, jestli je to lehčí na koloběžce nebo běžet. Ale co se týká příspěvků, tak vítězí koloběžka. Za prvé si mne lidé dříve všimnou, protože běžců je plno, ale dědků na koloběžce moc nevidíte. A také mám v košíku na koloběžce všechny potřebné informace a kasičku,

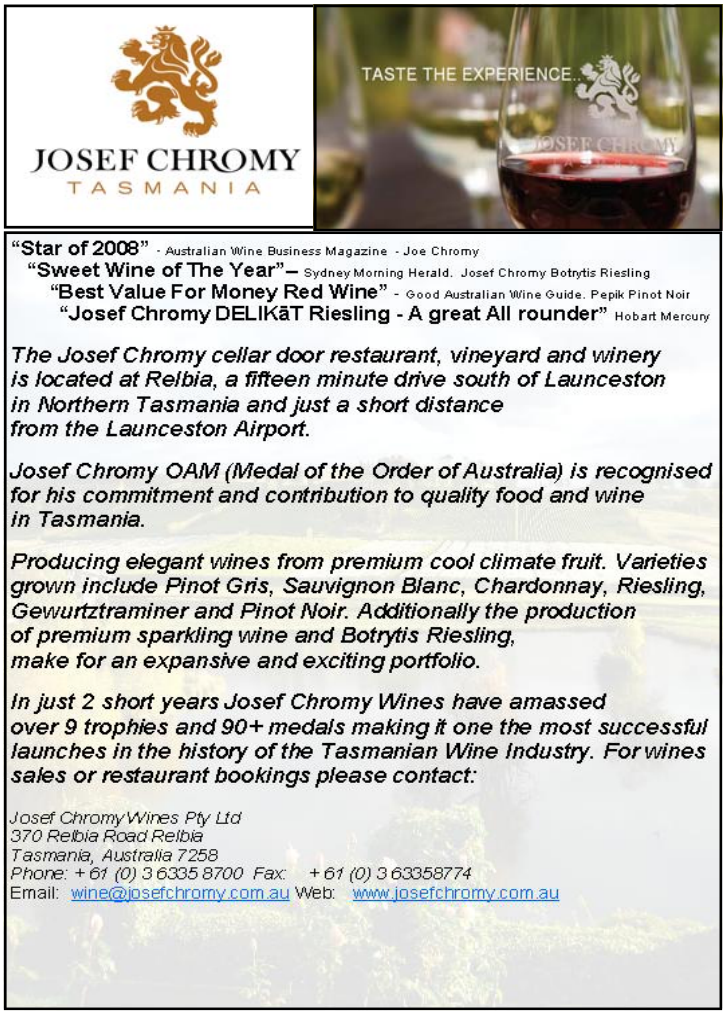

takže příspěvků je definitivně víc než když jsem běžel s prázdnýma rukama.

Krajina se během cesty mění, kolem se objevují zajímavé skály a barva půdy se mění do červena. V Katherine jsme po čtyřech prvních dnech – 331 kilometrech zakoupili dalších 40 litrů vody, máme za sebou desetinu cesty, jak to všechno ubíhá...

Byli jsme už na cestě z Katherine do Tennant Creek, když začalo vycházet slunce a překvapilo mne, že je přímo přede mnou. My přece míříme na jih. Ale později jsem si uvědomil, že silnice vede na jihovýchod a když se trochu točí, tak míří na východ. Odtud ten východ slunce.

Stavby termitů

Netrvalo dlouho a teplota zase stoupla na 36 stupňů. Ani mráček, vzduch se ani nepohnul, jenom když kolem projede silniční vlak a rozvíří vzduch. Následoval další perný den, silnice stoupala sice jenom mírně, ale s protivětrem je to pořádná zabíračka. Nakonec jsme přece jenom dorazili do Mataranky. Je to místo známé pro své teplé prameny a tak, aby se neřeklo, jsme se tam s Jožkou také vykoupali. Teplota vody je 34 stupňů, mně by tak v tom momentě spíš vyhovovalo 14. Nakonec jsem to ale napravil v karavan parku, kde jsem si dal osvěžující studenou sprchu.

Mataranka je také známá z románu od Jeannie Gunn “We of the Never Never”, ve kterém je popsán život na hovězí farmě Elsie Station. Román byl napsaný v roce 1908 a později také zfilmovaný. Je to součást australské historie, připomíná, jak lidé v té době žili na odloučené farmě. Kolem je tu všude velké sucho, voda pouze podzemní, která je velice tvrdá a nedá se pít.

Pokračujeme po dálnici Stuart Highway, která se nazývá „Savannah Way“. Vypadá to zde opravdu jako savana, i když je dost stromů, ale vysoká tráva. Je to druh trávy, kterou kromě termitů nemůže strávit žádný živočich a tak není divu, že je tady tolik úžasných staveb termitů. Takové množství a tolik rozmanitých tvarů jsem ještě nikdy nikde neviděl, každý je originál.

Silnice vede už přímo na jih. Jsem rád, protože slunce je teď pořád za mnou. Mám dost rozpraskané rty s puchýři, přestože jsem si je mazal zinkovou mastí. Jinak jsme v pořádku. První dny jsme vypadali jako uvaření raci, teď se spíše podobáme domorodcům. Těch je tady hodně a všude, kde se objeví ve skupinách, je dost policajtů, aby se předešlo problémům.

Silniční vlak

Míjíme vypálenou buš. To je stará praxe, zabrání se velkým požárům, které bývají hrozné, když se buš nechá příliš narůst. Příroda se pak také sama znovu obnoví, všechno se zazelená a život začíná znova. Přesto, že je tady všechno už dost suché, je na pastvinách velký počet tropického dobytka světle šedé barvy, který je zřejmě dobře přizpůsobený místním podmínkám. Denně potkáváme desítky silničních vlaků až s třemi přívěsy, každý o dvou patrech, plných dobytka. Maximální rychlost na dálnici je 130 km za hodinu a silniční vlaky dlouhé až 50 metrů se jenom mihnou kolem, cítím se však dost bezpečný.

Cestou jsme se zastavili v Daly Waters v historické hospodě. Je to z dálnice odbočka asi 3 km. To se vždycky člověk těší, že si už konečně na chvilku odpočine a je to pak velký šok, když narazím na objížďku a místo třech je to najednou kilometrů osm. To by mě mohl čert sebrat. Ale stejně to stálo za to. Typická hospoda z „outback", stěny ověšené vším možným, každý tam něco přidá - botu, klobouk, tílko, nápis, pohled, navštívenku, a samozřejmě taky plno vlaječek z celého světa. Hned mi padla do oka česká, na které byla jména Dan, Soňa a Bohumil Bobina, zřejmě z Brna. Je to malý svět!...

ČESKÉ FILMY, SERIÁLY, POHÁDKY, HUDEBNÍ POŘADY

$4/DVD

**Budete-li mít zájem,
velice ráda zašlu celý seznam.
Stačí jen zavolat na 83616903
a zanechat Vaše jméno a adresu.
Nebo můžete psát na filmyapohadky@seznam.cz**

ŽIVOT JE JEN NÁHODA

- pokračuje ve svých vzpomínkách Ante Schott

Abychom ten naplánovaný průzkum noční Prahy stačili za jednu noc zvládnout, začali jsme už brzy po deváté, ale k Jirkově zklamání bylo skoro až do jedenácti téměř všude poloprázdno. Jiří Pravda byl všude dobře známý a oblíbený nejen svými nedávnými návštěvami s pařížským hostem monsieurem Pekerem, ale svými velkorysými spropitnými, které mu dovolovaly jeho velké příjmy jako předního herce divadelního, ale i začínajícího filmového. Většina těch jeho oblíbených lokálů byla v sousedství Prašné brány a já snad ani v jednom z nich předtím nebyl. Většinou jsme si u baru vypili sklenku francouzského šampusu, Jirka si potřásl rukou s vrchním s oznámením, že s rodinou odjíždí do Tater a pokračovali jsme v naší šampusové krasojízdě. Kolik těch barů jsme navštívili už si nevzpomínám, všechny vypadaly stejně, ale bylo jich nejméně deset. Někde nás pozdržet, o to se tu a tam pokoušely přítomné bardámy, ale Jirka neprojevil zájem. Bublinky šampaňského však začínaly zabírat, stával se víc a víc rozjařeným. Já, jeho anděl strážný až do příštího odpoledne v Chebu, jsem se, nerad – přiznám se, hlídal a šampus později jen usrkával.

K malé večeři u stolu se mi podařilo Jirku pohnout až někdy po jedenácté. Jirka toho moc nesnědl, ale to málo hojně zapíjel francouzským klaretem. Uklánějící se vrchní otevíral už druhou lahev, když si k našemu stolu přisedli dva svalnatí pořízkové v kožených bundách. Měli toho zřejmě taky už dost vypito, byli povídaví a tak se brzy rozpředla mezi nimi a Jirkou čilá konverzace. Ukázalo se, že svalovec v černé bundě se už od včerejška odpoledne loučí s pořízkem v bundě hnědé. Proč se loučili, to mi už uniklo, ale loučili se typicky po česku. Sklenici piva zapíjeli rumem.

„To je ale ná-náhodička,“ skoro zabreptal značně ovíněný Jirka Pravda. „Já se taky už od včera loučím se svým kámošem, kterýho ale musím nu-nutit do každý bb-bublinky,“ postěžoval si Jirka té černé bundě. „A co to proboha pijete?“ pokračoval Jirka, „na loučení se přece pije jen šampus! Pane vrchní! Dvě flašky!“

Bundy se nemusely dlouho přemlouvat k přechodu z piva a rumu na šampaňské, ten upovídanější, černý povstal - „Já sem ňákej Tonda Baďura vod tajný policie a tohle je kolega Pe...“, ale Jirka ho přerušil - „Jé, ten můj kámoš je taky Tonda. Pane vrchní, další flašku!“

Rozpoutalo se veselí, jen mě strašila představa, že interkontinentální express odjíždí z Wilsoňáku za deset hodin, v jedenáct dopoledne. Jirka si s Tondou Baďurou už tykal, když se mu svěřil se svou obavou – „Dyž si u tý tajný policice, nevíš ná-náhodou, jesli není naplánovaná na dnešek ňáká policejní šťára Orient-Expressu, ve kterým prchám na zá-západ?“

Já málem hrůzou omdlel. „Co mě kopeš!“ rozkřikl se na mě Jirka.
„Tak já ho zatknu a on půjde do šat-šatlavy,“ pohrozil Tonda Baďura, zatímco se díval do notesu. „A ty Jirko dneska klidně prchej, žádná šťára se nekoná.“

V té chvíli, jakoby na záchranu, přijel vrchním objednaný taxík, Jirka a Baďura se objali a já dostal alkoholem silně zmoženého Jirku do postele. Vzbudil jsem ho po osmé, silné černé kafe zabralo a další taxi nás dopravilo na Wilsoňák, na ten express jsme nakonec ještě skoro hodinu čekali. Jirka si už na Tondu Baďuru stěží vzpomněl, zato mně stále znělo v uších Jirkovo „Baďuro já dneska prchám v Orient-Expressu na Západ a tak by ses moh‘ podívat do svýho notesu, jesli policie neplánuje ňákou šťáru.“ Pokoušel jsem se sám sobě namluvit, že se mi to všechno jen zdálo, ale bylo to neúspěšné. V noci jsem ani na chvilku neusnul ze strachu, abychom nezmeškali vlak a tak jsem nakonec cestou do Chebu přece jen na chvíli usnul. A Jirka určitě taky.

V Chebu jsem opakoval své strategické umístění ze včerejška a konečně zahnal obavy, že se nečekaně objeví na scéně Tonda Baďura přes svou pobídku Jirkovi „Klidně prchej, žádná šťára se dneska nekoná.“ Celník ani neotevřel kufřík, zasalutoval Jirkovi a odešel. Pasovému kontrolorovi podal Jirka tu draze získanou valutovou bumážku a britskomaltský pas, ve kterém začal pohraniční oficír listovat – a já se začal – ač zatvrzelý ateista – skoromodlit. Posadil se naproti Jirkovi a pohyby úst obou potvrzovaly, že se rozvíjí jakási konverzace. V jakém proboha jazyce, proč a z jakého důvodu? Byla to pro mne, diváka z vedlejšího stojícího vlaku, naprostá a nepochopitelná záhada. Už jsem byl pomalu smířen s tím, že asi po 10ti minutách záhadného vyšetřování bude Jirka zatčen. Nic takového se neuvěřitelně nestalo a když oba nakonec povstali, ten pohraniční oficír potřásl zjevně přátelsky Jirkovou rukou, vrátil mu pas a odešel. Bděl jsem, či snil jsem?

Tu pro mne nepochopitelnou záhadu mi vysvětlil Jirka až koncem září, kdy jsem se i já, konečně, dostal do Paříže. Čtenářům mého předlouhého životopisu popíši to, co jsem tehdy před lety viděl, ale co jsem naprosto nechápal, v listopadovém Čechoaustralanu.

Víte že, první jízda Orient-Expressu se uskutečnila 4. října 1883?

O jaru a zlých kavkách

Ivan Kolařík

A už je to tady! Konečně!
Jaro jsem přivítal s otevřenou náručí, jelikož zimu jako roční období nemám vůbec rád. Lépe řečeno, zimu mám rád čím dál míň. To je spojeno se stárnutím, protože když jsem ještě nebyl penzista nýbrž výdělečně činný člověk, tak jsem se na zimu dokonce i těšil. Hlavně na to, jak pojedu na hory lyžovat a svým uměním na sjezdovkách oslňovat krasavice, protože když jsem byl mlád, tak mi lyžování celkem šlo. Jak jsme si vždycky s úsměvem říkali s lyžařským kamarádem: "Ráno budeme ozařovat na lyžích, večer pak v hospodě u piva, a když to vyjde a budeme mít štěstí, tak možná i později v teplých duchnách s nějakou přitažlivou a osamělou lyžařkou."
S tím oslňováním krasavic v horských ložnicích to však nebylo příliš slavné. Celodenním sportováním jsme se totiž tak znavili, že nás přešla chuť na milostné žertování a usnuli jsme jako špalek. Že jsme se pak "svedeným" dívkám nemohli ráno podívat do očí, je snadné pochopit. I přes tyto trapné nezdary jsem měl zimu rád. Bohužel to nemohu říci nyní jako senior se zpomaleným krevním oběhem, protože je mi pořád nekřesťanská zima, už od samého rozbřesku se oblékám do jégrového prádla, na plešatou hlavu nasazuji kulicha, mám špatnou náladu, pivo mi nechutná, protože je příliš studené a tak počítám dny, kdy na dveře zaťuká jaro, které vystrnadí chlad a usměje se na nás sluníčko.
S příchodem jara jakoby mávnutím kouzelného proutku náhle omládnu. Začne se mi opět líbit svět, který je plný oslňujících barev, vůní a ptačího cvrdlikání. O barvy se postarají po zimě vzkříšené, sytě zelené louky a kopečky se sněhobíle čerstvě ostříhanými ovečkami, zlatožluté mimózy a pestrá paleta květů nejrůznějších keřů a sromů. Opeřenci samozřejmě zpívají jako o závod, protože hlavně pro ně nastal čas námluv. Ale i v mých stařeckých žilách se náhle rozproudí krev a srdce se mi rozbuší vzrušením, když můj skomírající zrak náhodou padne na svižné tělo jarně oblečené mladé ženy. Jaro způsobuje, že se mi začnou líbit dokonce ženy postarší, babičky a co si budeme vykládat, i prababičky. Náhle však s hrůzou zjistím, že nic nedělání v zimních měsících kombinované konzumováním nezdravé stravy mělo za následek, že se moje jinak vyzáblé tělo obalilo tukem a stala se ze mne obludná, stěží chodící bublina navíc okrášlená prsy dámských rozměrů! Jelikož jsem v jádru bystrý penzista, nedělám si iluze, že s takto žalostně vypadající tělesnou schránkou se mohu vydat na pláž doufaje, že na nějakou babičku udělám dojem a podaří se mi ji alespoň na krátký čas odloudit od ječících vnoučátek…

Abych na plážích, kam se s teplejším počasím v dlouhých prskatých plavkách bermudách vydávám, nevypadal úplně nemožně, v představě utužení celkové tělesné kondice si dám předsevzetí, že začnu pilně každé ráno cvičit a denně jezdit na kole. S cvičením nemám žádné zkušenosti, neboť jsem prostocviky provádějícími lidmi víceméně opovrhoval. Rozhazování rukou všemi možnými směry, dřepy, ze kterých se staršímu člověku nepodaří postavit na nohy, kliky a jiné směšné pohyby, které cvičenci provádějí za usilovného funění, mně vždycky připadaly směšnými. Avšak po zhlédnutí obrázků v jednom populárním časopise pro ženy, ukazujících cvičením přivedené neuvěřitelné změny postav tlustých obryň, jsem změnil natolik názor, že jsem si koupil dvě jednokilové činky a s vervou typickou hrdinovi čínského stříbrného plátna, houževnatému Yung Tsu se denně oddávám desetiminutovému cvičení. Ačkoliv takto činím již plných čtrnáct dnů, nevidím zatím žádné podstatné změny. Zato pohled na rovněž cvičící ženu Máňu ve mně vzbuzuje jarní mízu a nedává mi možnost soustředit se na zdvíhání pro mě těžkých činek. Moje svůdně zabarvené komentáře žena Máňa kvituje buď zarytým mlčením nebo nanejvýše úsečným konstatováním, že jsem se na sklonku života a k tomu ještě na jaře dočista zbláznil… Nicméně jsem si jist, že skloubení prostocviků s jízdou na kole přinese kýžený výsledek.
Abych na kole vypadal přitažlivě, jako pravý profesionál si před první jarní vyjížďkou nejdříve pečlivě oholím nohy. To dělám potom každý druhý týden, abych ženě Máně způsobil radost, že po každém holení nezablokuji černými chlupy výtok u vany, což Máňa pokládá za neodpustitelný prohřešek. Musím se přiznat, že čerstvě oholené nohy namazané dětským olejíčkem zdůrazňují kontúry svalů lýtek a stehen. Nelze si nevšimnout často zasněně roztoužených pohledů žen a dívek, okolo kterých se na kole jenom mihnu. Proto si také nohy holím, abych třeba alespoň na ně, když už ne na zbytek postavy, nachytal nějakou jarně naladěnou krasavici.
Čerstvě oholen a oblečen do krásně barevného italského cyklistického drézu se na zrovna tak italském kole, jehož zakoupení mě téměř stálo čtyřicetileté šťastné manželství,vydávám do ulic. Trošku mi sice vadí, že se při každém otočení pedálů kopnu do břicha, ale víra, že právě cyklistika mi odpomůže od nevzhledného panděra způsobí, že šlapu z celého úsilí a jízdu vychutnávám každým pórem svého těla. Radost z jízdy mi však dává zapomenout, že je jaro a že na jaře se každý cyklista střetává s největším nepřítelem…
BUCH, BÁC! Nemilosrdný nálet magpie (druh kavky) na moji helmu mi málem shodí s kola. Jako štuka pilot se poblíže hnízdící a hnízdo chránící kavka znovu a znovu střemhlav řítí na moji hlavu a záda a já cítím husí kůži na hladoučkých nohách. Čím urputněji šlapu, tím více magpie dožírám a tím více se dožraná kavka na mě sápe. Nálety trvají nejméně půl kilometru. Ďolíčky v helmě jsou důkazem síly zobáku tohoto jinak přívětivého ptáka. Je jasné, že bez přilby by vyjížďky dopadly bledě.
Zápolení cyklistů zuřivě odhánějících máváním pumpičky nad hlavou kavky, které je napadají, poskytují lidem dobrou zábavu. Avšak na jaře si nikdo nemůže být před těmito

agresivními ptáky jistý. A tak i my cyklisté se zasmějeme žáčkům nosícím na hlavách kontejnery od zmrzliny, které je chrání od ptačích náletů, nebo chodcům v panické hrůze parapletem odhánějícím tyto po téměr dva měsíce dotěrné kavky.

Nálety mi sice vyjížďky znepříjemňují, ale jako ostatní kolečkáři jsem na líté kavky přece nakonec vyzrál tím, že jsem si na přilbu připevnil plastické slámky na pití, které sice na helmě směšně čnějí jako napomádované pačesy, ale znemožňují kavce přímý kontakt s hlavou.

Mnohem horší je však střetnutí s jedovatými hady, kteří si na jaře při prvních teplých dnech s radostí vylezou z děr, aby si protáhli kůži na teplé vozovce. Nedávno jsem si při vyjížďce hnědého hada vůbec nevšimnul, přejel jsem ho, čím jsem ho samozřejmě rozzuřil tak, že se mi zakousnul do galusky! Mne málem při tomto neočekávaném střetnutí ranila mrtvice, ale naštěstí to odnesla pouze prokousnutá pneumatika. Had to přežil a v šoku se odplazil do trávy u silnice. Jestli tam někde po přejetí nakonec zcepeněl nevím. Hledat jsem se ho prozřetelně nepokoušel.

Stresy spojené jak s cvičením doma tak s jízdou na kole mají však na mě blahodárný účinek. Jak víme, při stresu dochází k hubnutí a tak se stalo, i když v nepatrné míře, i v mém případě. Těším se na teplé počasí a na to jak v bermudách vyrazím na zlatou pláž, kde budu zatahovat břicho a pokradmu pokukovat po babičkách, které, protože necvičily a nejezdily na kole, budou mnohem kypřejší než já a tím pádem pyšné na to, že je někdo vůbec ještě potají obdivuje. Vůbec si nevšimnou mých tělesných vad, protože budou zrovna tak šťastné jako já, že je jaro a že s jarem je každý mlád…

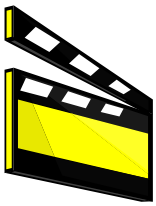

SERIÁLOVÁ MÁNIE – „MÍSTO NAHOŘE“

Gabriela Pavésková

Pokud patříte mezi milovníky seriálů, zvláště těch českých, bude nejnovější rubrika určena právě vám. Rádi bychom v ní postupně představili nejnovější ale i časem ověřené seriálové hity, které patří momentálně v Čechách mezi nejsledovanější. A protože seriál „Místo nahoře (v životě)“ má již pro svou oblíbenost tři série, začneme právě s ním.

První série (13 dílů) nazvaná „Místo nahoře“, kterou uvedla Česká televize, nás zavádí mezi majitele novostaveb v tzv. satelitním městečku. Sledovat tak můžeme obyčejné příběhy českých lidí, v nichž hlavní roli hrají závist, intriky, chamtivost, zklamání, nevěra, ale na druhé straně přátelství, láska, pracovní úspěchy, chvíle štěstí či překonání sama sebe... zkrátka záležitosti, které přináší běžný život.

Pojďme ale odbočit od šedé všeobecnosti, která je dobrá tak možná pro krátkou reklamu. Pokud bych měla popsat, co se mně osobně na seriálu „Místo nahoře“ líbilo, musela bych zmínit hned několik bodů. V první řadě můžeme mluvit o skvělém obsazení. Simona Stašová (dcera Jiřiny Bohdalové) v roli paní Lukešové, která do bohatší smetánky městečka horko těžko zapadá, je fenomenální. A její laskavý, ale i horkokrevný manžel v podání Miroslava Táborského nezůstává pozadu. Zmínit musím i další skvěle zahrané mužské role – mazaného podnikatele Rokytu, kterého hraje Tomáš Hanák či hlavní postavu novináře Kadlece v podání Ondřeje Vetchého.

Co by to bylo za seriál, kdyby byl skvěle obsazen a dějová linie by byla o ničem. To rozhodně není případ „Místa nahoře“. Příběhy několika rodin a jednotlivců jsou napsány pestře a prolínají se tak, že při skončení jednoho dílu vám ruka sama sepne díl následující.

Zmínit musím i další klad tohoto seriálu... a tím je humor, který obrušuje hroty dramatickým situacím.

Od srdce musím říci, že jsem si seriál „Místo nahoře“ velice užila hned napoprvé a viděla ho od té doby již třikrát. Velice jsem se těšila, když TV Nova navázala na tuto sérii a natočila jeho nezávislé pokračování pod svým vlastním názvem „Místo v životě“. A ani to nezklamalo. Nutno podotknout, že „Místo v životě 2“, tedy třetí série je již o něco slabší a žije ze slávy sérií předešlých. Ovšem seriál je věc závislosti. Jakmile jste se již sžili s charaktery vašeho seriálu, nenecháte si ujít další pokračování. Proto je pro mě osobně „Místo v životě 2“ o stupeň horším... ale stále zajímavým.

Budete-li mít zájem zhlédnout „Místo nahoře“ či jeho další pokračování za příznivou cenu, pište na filmyapohadky@seznam.cz nebo volejte 03-83616903.

PŘEDPLATNÉ ČASOPISU ČECHOAUSTRALAN - $40

Šeky nebo peněžní příkazy - Money orders na účet CECHOAUSTRALAN zasílejte na adresu redakce ČECHOAUSTRALAN P. O. Box 1008, Hawksburn, VIC 3142

Můžete platit i elektronicky bankovním převodem:-
Bankovní spojení: EisBlue Holdings Pty Ltd, CECHOAUSTRALAN ACCOUNT - Account #: 813753720
National Australia Bank - BSB: 083-004, 330 Collins Street, Melbourne 3000, Australia

www.cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN

Petr Vítek & Barbara Semenov present
Australian Tour of a CzechoSlovak singer

PETER NAGY

www.peternagy.eu

SYDNEY - Saturday, 17. 10. 2009 7pm
RSL Bondi Junction, 1 Gray St.
Tickets - La Boheme, Balmain - 9810 0829
Hungry Czech, Bondi Beach - 9356 4447
Great Mate, City - 9212 7200
Restaurace Doma, Kings Cross - 9331 0022
Petr Vítek - 0414 252528

- Sunday, 18. 10. 2009 3pm!
Country Club
320 Devonshire Rd., Kemps Creek
Tickets - 0434 143148, 9606 8703

MELBOURNE - Saturday, 24. 10. 2009 7pm
Národní dům, 497 Queensberry St.
Tickets - Markéta Lyell 0413 852488, Eva Jančík 0413 499321

ADELAIDE - Sunday, 25. 10. 2009 7pm
Czechoslovak Club, 51 Coglin St., Brompton
Tickets - Zdeněk Jiránek 8263 8218, 0424 231551

BRISBANE - Saturday, 31. 10. 2009 7pm
Czechoslovakian Club, 25 Upfield St., Burbank
Tickets - 0419 721770 (Líba), 0422 366114 (Jiří)

Redakce ČECHOAUSTRALAN - Barbara Semenov
P. O. Box 1008, Hawksburn 3142
email adresa - bsemenov@cechoaustralan.com

ČECHOAUSTRALAN © —NEZÁVISLÝ CELOAUSTRALSKÝ KRAJANSKÝ LIST

If undelivered return to:
P. O. Box 1008
Hawksburn 3142
AUSTRALIA

Print Post Approved
PP 381712/02414

POSTAGE PAID AUSTRALIA